

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, APRIL – BALANDŽIO 9, 2013 • Vol. CIV Nr. 42 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-08-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Tėvas A. Saulaitis, SJ apie
žvejojimą Dievo tinklais – 4 psl.

Paroda parodoje – 10 psl.

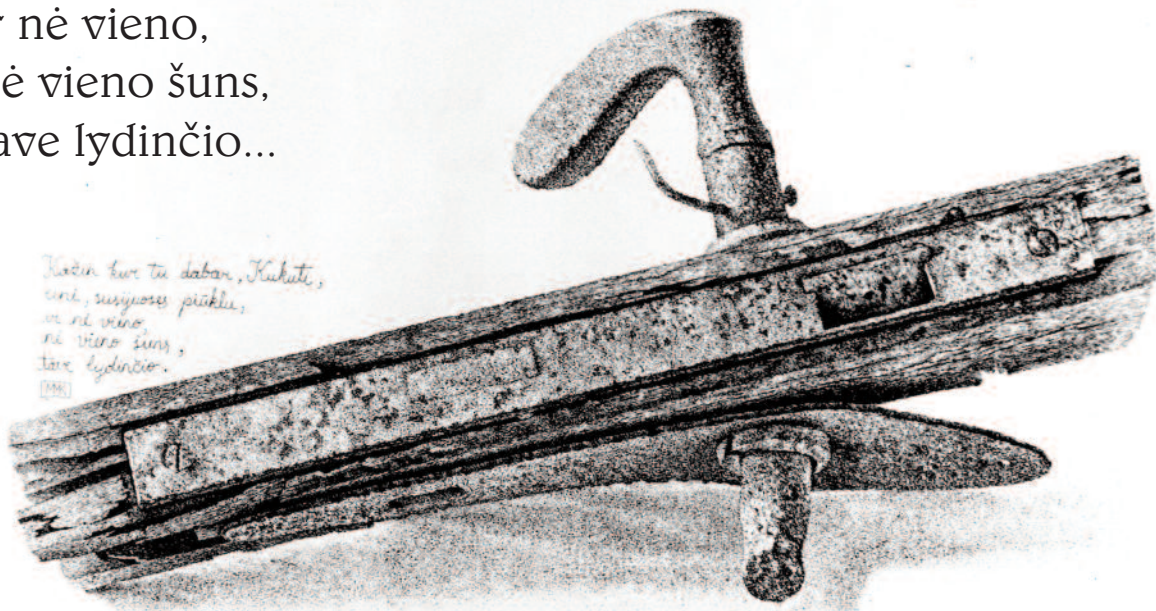
DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Kažin kur tu dabar, Kukuti,
eini, susijuosęs piūklu,
ir nė vieno,
nė vieno šuns,
tave lydinčio...

Marcelijus Martinaitis
Kukučio baladės

Marcelijus Martinaitis. „Kukučio baladės“. A. Švėgždos iliustracija.

R. Popytės nuotr. iš Nacionalinio M. K. Čiurlionio Dailės muziejaus fondų

Balandžio 5 d. užgeso rašytojo, poeto, eseisto, vertėjo, žymaus visuomenės veikėjo, vienos iškiliausių dabarties lietuvių kultūros asmenybių – Marcelijaus Martinaičio gyvybė.

Poetas buvo vienas iš mūsų nepriklausomybės šauklių. 1985 m. kartu su trim kitais Lietuvos kultūrininkais – prozininku Vytautu Martiniumi, literatūros kritiku Algimantu Bučiu bei aktoriumi Laimonu Noreika – jis dalyvavo 32-jame „Santaros Šviesos“ suvažiavime Tabor Farm. Poetas tuomet kalbėjo tema „Folkloriniai motyvai šiuolaikinėje lietuvių poezijoje“ bei skaitė savo poeziją iš išleistų ir dar neišleistų rinkinių literatūros vakare.

Iš k.: rašytojas Algimantas Bučys, poetas Marcelijus Martinaitis, santarietis Raimundas Mieželis ir poetas Leonas Lėtas (Adamkevičius).
Vidos Kuprytės nuotr.

Netekome „Geležinės ledi“

Pirmadienį būdama 87 metų amžiaus nuo insulto mirė buvusi Didžiosios Britanijos premjerė Margaret Thatcher. Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė savo ir visos šalies žmonių vardu pareiškė užuojautą Jos Didenybei Didžiosios Britanijos Karalienei Elžbietai II dėl buvusios ministrės pirmininkės Margaret Thatcher mirties. Lietuvos vadovė taip pat pareiškė gilią užuojautą politikės M. Thatcher šeimos nariams, artimiesiems ir visai šaliai.

2008 m. Prezidentas V. Adamkus M. Thatcher įteikė Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Vytauto ordino Didįjį kryžį.

Kuklumas yra grožio ir dorybės tvirtovė. – Graikų priežodis

TEMA: LIETUVOS PILIETYBĖ

Drauge” 2013 m. sausio 22 d. 12 psl. pranešama: „2013 m. sausio 15 d. Lietuvos Respublikos Generaliniame konsulate New York buvo iškilmingai įteiktas sprendimas dėl Lietuvos pilietybės atkūrimo ir Lietuvos pasas. Pasą gavo lietuvius išeivis Kęstutis Staskevičius, o sprendimą dėl pilietybės atkūrimo – Kazys Varnelis.” Pranešimą puošia šių abiejų naujų Lietuvos piliečių nuotrauka.

Iškilmingai! – krenta į akis išsireiškimas. Kam tokio vyksmo reikėjo? Anksčiau irgi buvo tokių dokumentų įteikimų Lietuvos konsulatuose, tačiau apie kažkokį iškilmingumą girdėti neteko. Tačiau į visą šį reikalą įsigilinus, tai gal ir nestebina. O nestebina todėl, kad gal taip ir reikia. O taip reikia, nes, kaip ilgos išeivių grumtynės su Lietuvos valdžia liudija, išeiviams ne tik pilietybę, bet ir ją pagal įstatymą turinčiam įrodomuosius dokumentus įsigyti yra tikri „kryžiaus keliai”. Tai labai aki-vaizdžiai patyrė mano paties šeima. Pagal įstatymą, kuris mano vadovaujamos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos buvo išrūpintas 1992–1997 m. kadencijos laikotarpiu, Lietuvos pilietybę turi visi ją turėję lietuviai išeiviai, išvykę iš Lietuvos prieš 1990 m. kovo 11 d., net jeigu jie ir įgijo kurio nors kito krašto pilietybę. Mano šeimoje tai reiškia: aš, mano dukros, jų vaikai ir dar jų vaikų vaikai. Tiksliau – palikuonys iki ketvirtos kartos. Mums visiems telieka tik įsigyti tai patvirtinančius dokumentus, t. y. – Lietuvos Respublikos pasus. Prieš porą metų taip padaryti sugalvojo mano vaikaitė, dukters Rūtos duktė Viktorija Sušinskaitė ir tokią pat teisę turintis jos vyras Marius Tijūnėliai.

Ir čia tie „kryžiaus keliai” prasidėjo. Visi jie turėjo būti atlikti Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Čikagoje ne tik pagal Lietuvos valstybės įstatymus, bet ir pagal konsulato darbo taisykles. Pirmiausia reikėjo sužinoti, kokių dokumentų reikia, paskui juos parūpinti išversti į lietuvių kalbą, jeigu jie buvo ne lietuviškai surašyti, pagal taisyk-

Lietuvos pilietybė iškilmingai

BRONIUS NAINYS

Pasus įsigiję nauji Lietuvos Respublikos piliečiai (iš kairės): Indrāja, Viktorija ir dr. Marius Tijūnėliai.

Šeimos archyvo nuotr.

les skrupulingai surašyti ir įteikti konsulatui. Ši įstaiga yra Čikagoje, miesto centre, pasų prašytojai Tijūnėliai gyvena Ann Arbor, Michigan (į konsulatą 4 valandų kelionė automobiliu), kiti į vyksmą įjungti šeimos nariai – irgi arba Čikagoje, arba Lemonte. Tijūnėliams nei telefoninių pokalbių, nei paprasto ar elektroninio pašto neužteko. Ne kartą jiems teko konsulate lankytis asmeniškai, prieš tai suderinant dr. Mariaus darbo, Viktorijos studijų dienas ir konsulato darbo valandas, nes konsulatas savaitgaliais, beje, net penktadieniais, nedirba. O Tijūnėlių darbymetis – irgi tomis pačiomis dienomis. Dokumentus verčiau aš. Išvertęs dar turėjau įrodyti, kad moku anglų kalbą. Todėl visas šis vyksmas užtruko apie pusantrų metų. Nuostabi biurokratija. Tad ar ji neverta vainiko? LR generalinis konsulas New York, matyt, tai suprato, nors Tijūnėliai pasų atsiimti irgi turėjo vykti į konsulatą, bet tik nusifotografuoti, pasirašyti paso gavimą įrodančius dokumentus, už juos sumokėti nustatytą kainą ir palikti sau patiems adresuotą, pašto ženklų pažymėtą, voką. Pasas atėjo paštu. Be jokių iškilmių.

Bet, gal ir keistas klausimas, kažin ar jų nereikėjo? Po tokios sudėtingos biurokratijos ir pusantrų metų lakstymo jai išnarplioti bent kiek garsiau padėti tašką gal ir vertėjo. Pirmiausia, į tą visą vyksmą atkreipti dėmesį kartu ir klausiant, ar be tokios painios, daug laiko ir pastangų reikalaujančios eigos nebūtų galima apsieiti? Šiuo atveju paso „ieškotojams” dar nebuvo taip blogai, nes jiems konsulatas pasiekiamas automobiliu ir „tik” per 4 valandas, bet ką daryti tokių paslaugų siekiantiems, sakykim, iš tose pačiose konsulato ribose „tupinčios” California, kai net skrydžiui lėktuvu reikia kelių valandų ir „neblogos” jų kainos? Ar tikrai neįmanoma būtų to vyksmo kaip nors supaprastinti ir atpiginti? Kad jis Lietuvos pasų ieškančių bent iš anksto neatbaidytų?

REDAKCIJOS ŽODIS

Kovo 17 d. dalyvavau JAV LB Švietimo tarybos lituanistinių mokyklų mokytojų konferencijoje, kurią suruošė dar taip neseniai įsikūrusi „Rasos” lituanistinė mokykla, Naperville, IL. Ir vėl – tas sklandantis tarpusavio supratimo, bendro darbo pojūtis. Mokyklai sumaniai vadovauja Jūratė Liutkienė, subūrusi darnų būrį mokytojų. Jau ne pirmus metus dalyvauju JAV lituanistinių mokytojų konferencijose ir noriu pasakyti, kad daugelyje mokyklų jaučiamas jėgų susitelkimas, vieno tikslo – ne tik išmokyti vaikus lietuviškai kalbėti, bet ir įdiegti jiems lietuvišką tapatybę – siekimas. Ir čia nemažas JAV LB Švietimo tarybos, vadovaujamos Daivos Navickienės, nuopelnas. O sekmadienį pamačiau dar vieno darnaus darbo vaisių – Pasaulio lietuvių centre Moterų renginių komitetas surengė nuostabias Atvelykio vaisės – stalai lūžo nuo moterų keptų, virtų, marinuotų gėrybių.

Čia paminėjau tik keletą vienetų.

Tokių vieningai, darniai dirbančių komandų tarp JAV lietuvių – ne viena. Ir joms nesvarbu, ar pavasaris ateina laiku, ar ne. Dirbantiems svarbu žiūrėjimas

viena kryptimi, susiklausymas, pagalba vienas kitam. Tokių komandų vadovai puikiai žino, kad žmogui svarbu ne tik pinigai (tiesa, daugelis lietuvių darbus dirba nemokamai arba už simbolinį atlyginimą), bet ir pagyrimas, didesnės atsakomybės suteikimas, įtraukimas į sprendimų priėmimą. Kas be ko, geram darbui ypač svarbūs darbuotojų ir vadovų santykiai. Ne be reikalo lietuvių liaudies išmintis sako: „Kur du stos, visada daugiau naudos”. O kai darbai seksis, nebereikės nei apie vėluojantį pavasarį galvoti, nei apie blogą orą kalbėti, nes tam nebus laiko – reikės darbus dirbti.

Na va, ir „prisikarkسėjau”. Vakare parašiau šias eilutes, o naktį pabudau nuo perkūno trenksmo ir žaibo blykstelėjimo. Pavasaris vis tik ateis.

Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD): – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas: redakcija@draugas.org rastine@draugas.org skelbimai@draugas.org administracija@draugas.org

Kovo 18 d. grupė visuomenės veikėjų įteikė Lietuvos Respublikos prezidentei 16,510 LR piliečių pasirašytą kreipimąsi į Lietuvos vadovybę dėl reikalavimo ginti Lietuvos Respublikos valstybinę kalbą ir teritorinį vientisumą. Kiek anksčiau Prezidentūrai buvo įteikta 1,218 parašų iš Panevėžio. Šis kreipimasis buvo taip pat įteiktas ministrui pirmininkui ir Seimo pirmininkui. Į Prezidentūrą šį dokumentą perduoti atvyko istorikai – akademikas Antanas Tyla bei dr. Romas Batūra, rašytojas Eugenijus Ignatavičius, kalbininkas dr. Kazimieras Garšva, Lietuvos Sąjūdžio tarybos pirmininkas Vidmantas Žilius, Lietuvių etninės kultūros draugijos pirmininkės pavaduotoja Nijolė Balčiūnienė ir kiti („Dirva“, 2013.03.26).

Kovo 11 d. Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarė, Anykščių Antano Vienuolio mokyklos direktorė Irena Andriukaitienė pasakė kalbą iškilmingame Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjime Seime. Tai buvo viltingas, pasididžiavimą lietuvių kalba keliantis kreipimasis. „Mūsų kalba, – priminė ji, – unikali, seniausia iš gyvųjų keturių šimtų trisdešimt devynių indoeuropiečių kalbų, ji išlaikiusi archajiškiausius šios prokalbės bruožus.“ Irena Andriukaitienė kvietė didžiuotis turtingų tarmių palikimu. Jos teigimu, turime dvi pagrindines tarmes, penkiolika patarmių, per šimtą šnektų ir pašnektų, iš kurių dešimt gyvuoja ne Lietuvos teritorijoje. Ji kritiškai atsiliepė į apie mūsų pasidavimą žymiai jaunesnėms kalboms, nes tuo mes patys pradedame trinti Lietuvą iš žemėlapių. Didesnės tautos mus verčia į mūsų kalbą įsileisti jų kalbos sistemas, verčia gėdytis, kad esame Lietuva. Jos galvoju, visa Europa turi saugoti mūsų kalbą, kaip vis dar gyvą kultūros pamatą. Europos Sąjungos kalbų politika skatina išlaikyti Europos kalbų įvairovę. Anykštietė siūlo, šalia kryždirbystės ir kryžių simbolikos Lietuvoje, šalia lietuviškų polifoninių dainų, į UNESCO Nematerialius kultūrinio paveldo sąrašą įtraukti ir unikalią lietuvių kalbą („Tėviškės žiburiai“, 2013.03.19).

Lietuvių kalba ir beždžioniavimas

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Kiek anksčiau kalbininkas prof. Zigmas Zinkevičius baiminosi, kad jeigu būsime bestuburiai, turėsime didelių bėdų. Jis Lietuvos valdžios poziciją tautinių mažumų atžvilgiu vadina nuolaidžiavimu ir pataikavimu, tame įžiūrėdamas didžiulį pavojų lietuvių kalbai ir lietuvybei. „Nemažas pavojus lietuvių kalbai yra ir mūsų beždžioniavimas, visur anglicizmų kaisiojimas niekam nereikalingas. Aš ne prieš tuos anglicizmus, tik reikia su saiku vartoti (...), bet tokioms sąvokoms, kurioms seniai turime lietuviškus pavadinimus, kaisiojimas anglišku jau yra paprastas beždžioniavimas“. Jis taip pat priminė, kad lietuvių kalba yra labai sena ir turime ją saugoti, branginti ir visapusiškai puoselėti („Draugas“, 2013.02.26).

Prof. Zinkevičius taip pat pastebėjo, kad lietuvių kalbą sergėjančias įstaigas labai varžo valdžia. Bausti Kalbos įstatymo pažeidėjus gali tik Valstybinės kalbos inspekcija, o bausmės pagal įstatymus yra daugiau simbolinės, neveiksmingos. Kas yra ta inspekcija? Prieš atsakant į šį klausimą, reikia paminėti Valstybinę lietuvių kalbos komisiją, kurią įsteigė LR Seimas. Komisiją sudaro 17 narių. Komisija teikia Seimui ir Vyriausybei siūlymus kalbos politikos srityje, išvadas dėl teisės aktų kalbos, nustato lietuvių kalbos tvarkybos kryptis, sprendžia lietuvių kalbos norminimo ir kodifikavimo klausimus. Ji taip pat vertina ir tvirtina norminamuosius kalbos veikalus – žodynus, žinynus, vadovus, vadovėlius, apibūtiną svetimybių keitimą lietuviškais atitikmenimis, rūpinasi tarmių ir etninių vietovardžių išsaugojimu. Komisija nagrinėja visuomenės kalbos kultūros klausimus ir priima jų spren-

dimus, rūpinasi kalbos būkle švietimo įstaigose, visuomenės informavimo priemonėse, leidyboje, mokslo veikloje, viešajame gyvenime. Komisija atsakinga LR Seimui.

Dabar grįžkime prie Valstybinės kalbos inspekcijos. Ji yra priežiūros institucija, kuri kontroliuoja, kaip valstybės ir savivaldybių institucijose, LR įstaigose, įmonėse ir organizacijose laikomasi Vals-

tybinės kalbos įstatymo. Ši Valstybinės kalbos inspekcija yra atsakinga LR Kultūros ministerijai ir atskaitinga Valstybinei lietuvių kalbos komisijai. Inspekcija tikrina LR veikiančias institucijas, įstaigas, įmones ir organizacijas, ar jų raštvedyba, apskaitos, atskaitomybės tvarkomos valstybine kalba. Tikrina ar, kitakalbiai minėtų įstaigų vadovai, pareigūnai ir tarnautojai moka valstybinę kalbą pagal nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas. Inspekcija taip pat tikrina, ar visuomenės informavimo priemonės, knygų ir kitų leidinių leidėjai laikosi kalbos normų ir t. t.

Į Valstybinės kalbos inspekcijos akiratį turėtų būti įtraukti ir svarbūs dokumentai. Visai netikėtai šiomis dienomis gavau iš Lietuvos porą „Gydytojų žinių“ numerių. Viena jų (2012.12.14) patalpintas Lietuvos Gydytojų sąjungos profesinės etikos kodeksas, 2004 m. lapkričio 12 d. priimtas Lietuvos Gydytojų sąjungos suvažiavime. Norėčiau tikėti, kad ten pateikiama terminologija yra patvirtinta inspekcijos. Tačiau į akis krito visa eilė terminų, išsireiškimų, kurie nekelia pasididžiavimo švaria kalba. Štai keletas man užkliuvusių žodžių: *reglamentuojančių, licencija, kompetencijos, prioritetu, autonomiškumo, indikacijomis, alternatyviu, konfidencialumo, profilaktikos*. Turint laiko ir noro, būtų galima atidžiau patyrinėti ir mūsų išėivijos spaudą bei padaryti „nusižengimų kalbai“ suvestinę. Vienu metu buvau pradėjęs tikrinti ir rūšiuoti. Labai greitai pamačiau, kad čia gali tapti pasaka be galo. Pasijutau tarsi įsibrovėlis į širšių lizdą, kuris buvo pasišovęs tas visas širšes suskaičiuoti. Oi, motinėle, ką daryt, kaip reiks beždžiones sutvarkyt?

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Perskaičiau Antano Šileikos „istorinį“ romaną „Underground“ („Pogrindis“), kurį, paties autoriaus žodžiais, o ir kritikų nuomone, A. Šileika sukūrė remdamasis

Juozo Lukšos ir mano, Nijolės Bražėnaitės Lukšienės-Paronetto, gyvenimu – mūsų bendravimu ir vedybomis – ir tuo laikotarpiu, kai J. Lukšai, po savaitės vedybinio gyvenimo, teko grįžti į sovietų okupuotą Lietuvą, kur jis rinko informaciją JAV žvalgybai bei kartu su Lietuvos partizanais tęsė kovą už Lietuvos nepriklausomybę.

Visa pirmoji romano „Underground“ dalis – tai daugiausia Juozo Lukšos atsiminimų knygos „Partizanai“, apie Lietuvos partizanų ginkluotą pasipriešinimą prieš Sovietų Sąjungą, perrašinėjimas. Nors, reikia pripažinti, kad J. Lukšos aprašymai yra vaizdingesni, jie kupini idealizmo, teigiamų emocijų ir tikėjimo savo bendražygių pasiaukojimu tėvynei. Šito trūksta romane „Underground“. Stebėtina, kad A. Šileika sau leido „pasiskolinti“ ištisas knygos „Partizanai“ ištraukas, jas tik mažai pakeisdamas. Palyginus „Underground“ su anglišku „Partizanų“ („Forest Brothers“, vertė Laima Vincė) vertimu, akivaizdu, kad autorius, kurdamas „Underground“, daugiausia rėmėsi J. Lukšos atsiminimais. Todėl, manau, tai – daugiau negu atsitiktinumas, kad mano išgyventa istorija – susipažinimas su J. Lukša Paryžiuje, dvejų metų susirašinėjimas laiškais, mūsų santuoka ir Juozo pasiryžimas grįžti į Lietuvą ir pasiaukojamai tęsti kovą savo tėvynėje, pasidarė pagrindinė „Underground“ tema, nors iškraipyta. Todėl aš, Nijolė Bražėnaitė Lukšienė-Paronetto, norėdama išsaugoti J. Lukšos atminimą, jaučiu teisę ir pareigą viešai pareikšti savo nuomonę apie A. Šileikos romane atvaizduotą pogrindį, pasipriešinimo dvasią ir neteisingus istorinius faktus bei aplinkybes.

Noriu atkreipti dėmesį į knygoje pateikiamą Monikos ir Luko tarpusavio santykių pavaizdavimą. Panašu, kad šis pavaizdavimas pirštu rodo į mano ir J. Lukšos santykius. Taip pat jaučiu pa-

Dar vienas „istorinis“ romanas

Nijolė Bražėnaitė Lukšienė-Paronetto

reigą išsaugoti drąsios moters, ryšinininkės, kovotojos už Lietuvos nepriklausomybę Mortos Linkutės šviesų atminimą. Ši moteris daug nukentėjo nuo NKVD, buvo ištremta į Sibiro lagerį ir žiauriai kaninama, reikalaujant, kad išduotų J. Lukšą. A. Šileikos romane Morta Linkutė (romane – Elena) vaizduojama kaip J. Luko meilužė. Tačiau Morta Linkutė niekada nebuvo J. Lukšos meilužė. Tai puikiai atsispindi pokalbiuose su Leonu Puskunigiu. Atkūrus Lietuvoje nepriklausomybę L. Puskunigio atsiminimų serija „Morta“ buvo išspausdinta „Kauno dienoje“ (1994 m. rugsėjis).

Man labai sunku patikėti, kad rašydamas knygą, pagrįstą tikromis žmonių istorijomis, rašytojas gali sukurti „istorinį“ romaną, kuris yra taip nutolęs nuo tikrovės. Visa A. Šileikos sukurta istorija apie Moniką ir Luką man tiesiog sunkiai įsivaizduojama. Su J. Lukša daugiausia bendravome laiškais, mat tuo metu sirgau plaučių tuberkulioze ir pusantrų metų praleidau ligoninėje ir sanatorijoje. A. Šileikos knygoje J. Lukša (Luka) į Vakarus atvykusi ne su tam tikra misija, o vaizduojamas kaip asmuo, norintis skaityti viešas paskaitas išėivijos lietuviams Vokietijoje. Iš tikrųjų J. Lukšos misija buvo užmegzti ryšius su britų ir prancūzų žvalgybomis Lietuvos naudai. Kad nepatektų į NKVD voratinklį, gyvendamas Paryžiuje J. Lukša turėjo slapstytis, nuolat keisti gyvenamąją vietą, atsargiai elgtis. Kad nebūtų susektas ir išduotas, J. Lukša buvo priverstas bendrauti tik su nedidele grupele žmonių (VLIK'o atstovu, dr. Stasiu Bačkiu ir Jonu Pajajau), su kitais jis tiesiog negalėjo bendrauti.

A. Šileikos romano „Underground“ veikėjas Lukas į sovietų okupuotą Lietuvą grįžta asmeniniais sumetimais – ieškoti savo pirmos žmonos (Elenos). Iš tiesų J. Lukša į Lietuvą sugrįžo, paaukojęs mūsų asmeninę laimę, bet man nuoširdžiai skatinant ir

palaikant (tai įrodo išlikę mūsų susirašinėjimo laišakai, kurie išspausdinti knygoje „Laiškai mylimosioms“), toliau kartu su Lietuvos partizanais tęsti kovą ir tuo pačiu atlikti misiją JAV

žvalgybai. Tai Lietuvą jis vadindavo „mano pirmoji žmona“. Tas jo pasakymas buvo poetinė metafora. Vadindamas Lietuvą savo „pirmąją žmoną“, J. Lukša norėjo pasakyti, kad jam, kaip ir daugeliui Lietuvos partizanų, meilė tėvynei buvo ir privalejo būti stipresnė nei asmeninė meilė žmonai arba draugei. Todėl A. Šileikos žemiška ir ciniška J. Lukšos metaforos interpretacija yra tiesiog didžiulė nepagarba jo ir visų partizanų atminimui.

Yra puikių rašytojų, kaip Rūta Šepetys, kuri parašė tarptautinio lygio istorinį romaną, kuriame sugebėjo perduoti to laikmečio kančią ir dvasią. O A. Šileikos knygoje dvasinis idealas, su kuriuo partizanai kilo už Lietuvos laisvę, nublanksta. Mane nustebino, kad yra žmonių, manančių, kad pagal knygą „Underground“ turėtų būti sukurta kino filmas, kuris būtų rodomas Lietuvos mokyklose. O ką tie mokiniai, pamatę tokį filmą, išmoks? Ar žiūrėdami tą filmą jie pajus tikrą pogrindžio dvasią, kuri buvo tuo metu Lietuvoje? Galų gale tikras rašytojas, romanų kūrėjas, rašydamas apie tikrus istorinius įvykius ir istorinius žmones, žinodamas, kad kai kurie jų yra dar gyvi, kad dar gyvi yra jų palikuonys, turėtų giliau pažvelgti į tą istorinį laikotarpį, pabandyti suvokti jų pasirinkimus pajusti, suprasti.

Gaila, kad A. Šileika savo kūryboje savivaliavo ir parašė romaną, kuris yra gerokai nutolęs nuo tikrosios istorijos, kad jį pavadino „istoriniu“ romanu ir, reklamuodamas savo knygą, net išdrįso parašyti, kad romanas parašytas pagal tikrus įvykius. Linkėčiau rašytojui A. Šileikai, prieš pradedant rašyti kitą „istorinį“ romaną, geriau įsigilinti į būsimam leidiniui pasirinktą medžiagą ir pasistengti labiau pajusti to laikmečio dvasią ir įsigilinti į aplinkybes.

TELKINIAI

Lemont, IL

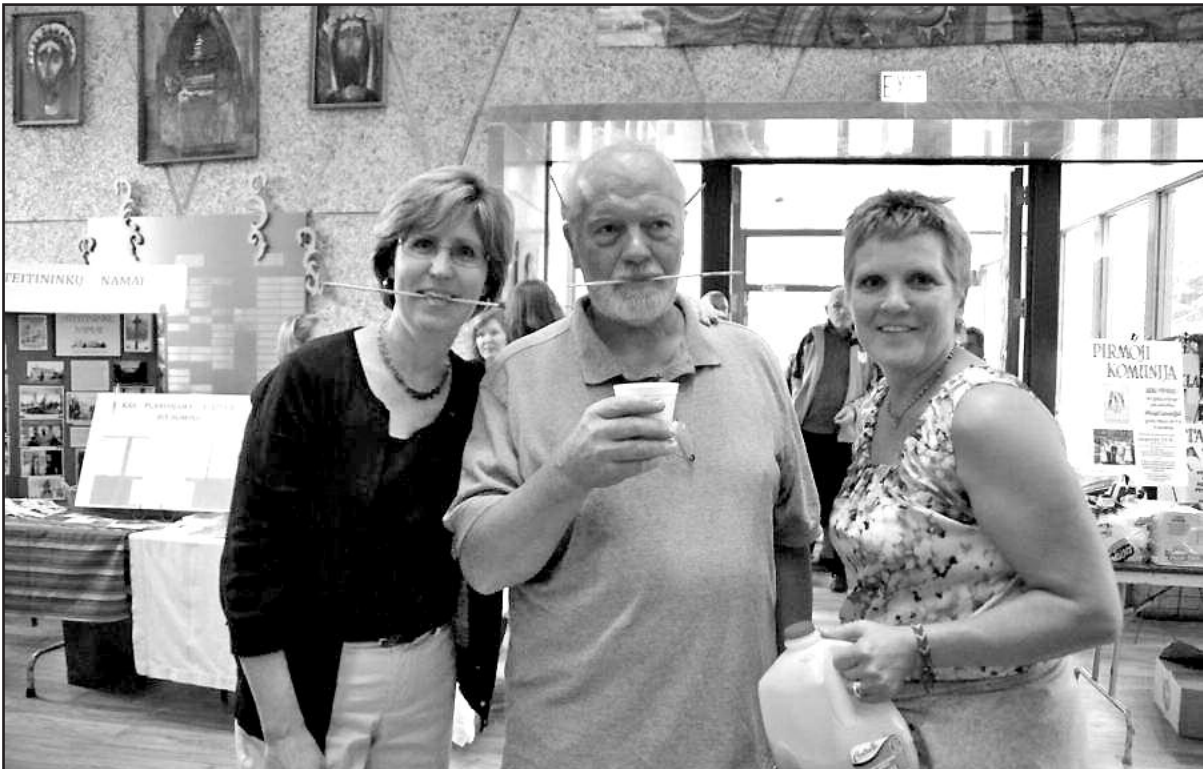
Tėvas Antanas Saulaitis apie žvejojimą Dievo tinklais

Kunigas jėzuitas Antanas Saulaitis nuo 2006 m. vadovauja Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijai. Trumpam sugrįžęs į Lietuvą pristatyti naujos knygos, jis turėjo progą įsitikinti, jog iki šiol yra Lietuvoje labai mylimas ir populiarius kunigas. Užsukęs į Bernardinai.lt redakciją, šį kartą jis papasakojo apie kasdienį gyvenimą jo vadovaujamoje parapijoje Lemont, IL.

Kaip JAV įprasta, šiuo metu prie mūsų misijos yra prisiregistravusios 739 šeimos. Daugiau nei pusė iš jų yra jau po Nepriklausomybės atkūrimo atvykę lietuviai. Būtent juos patraukti ir reikia daugiausia kūrybinio veikimo, nes turime įvertinti ypatingą emigrantų padėtį. Labai dažnai žmogaus, išvažiavusio iš Tėvynės, gyvenimas tarsi sustingsta.

Labai svarbus uždavinys – padėti dažnai pavargusiems nuo iššūkių ir kiek susigūžusiems žmonėms pasinaudoti tikėjimo teikiamomis dovanomis. Ypač svarbu pasiekti vaikų širdis, nes dažna situacija, kai dabar ne tiek tėvai veda vaikus prie tikėjimo, kiek per vaikus tėvai atranda tikėjimą. Visada pabrėžiu, jog svarbiau yra ne tai, kad žmogus išmoktų tikėjimo dogmas atmintinai, bet kad jo ar jos širdyje augtų pasitikėjimas Dievu.

Auksinėmis progomis evangelizacijai tampa laidotuvės, krikštynos ir vestuvės, per kurias į bažnyčią ateina ir tie, kurie čia reti svečiai. Tai proga užkalbinti, katekizuoti. Tokie neplanuoti, proginiai susitikimai yra galimybė „sužvejoti“ žmones. Ne kartą įsitikinau, kad geriausias evangelizuotojas žmonėms yra ne kunigas, bet kas nors iš jų pačių grupės. Pavyzdžiui, jaunimui – jaunas žmogus, šeimoms – kuri nors mama ar tėtis. Kai reikėjo suorganizuoti, kaip bus dalinami giesmynai, tai viena mama paskambino 61 šeimai ir su visais aptarė, kas ir kada gali. Labai svarbu ugdyti ir bendruo-

Tėvas Antanas Saulaitis, SJ su talkininkėmis D. Siliūnienė ir D. Kisieliene.

Dainos Čyvienės nuotr.

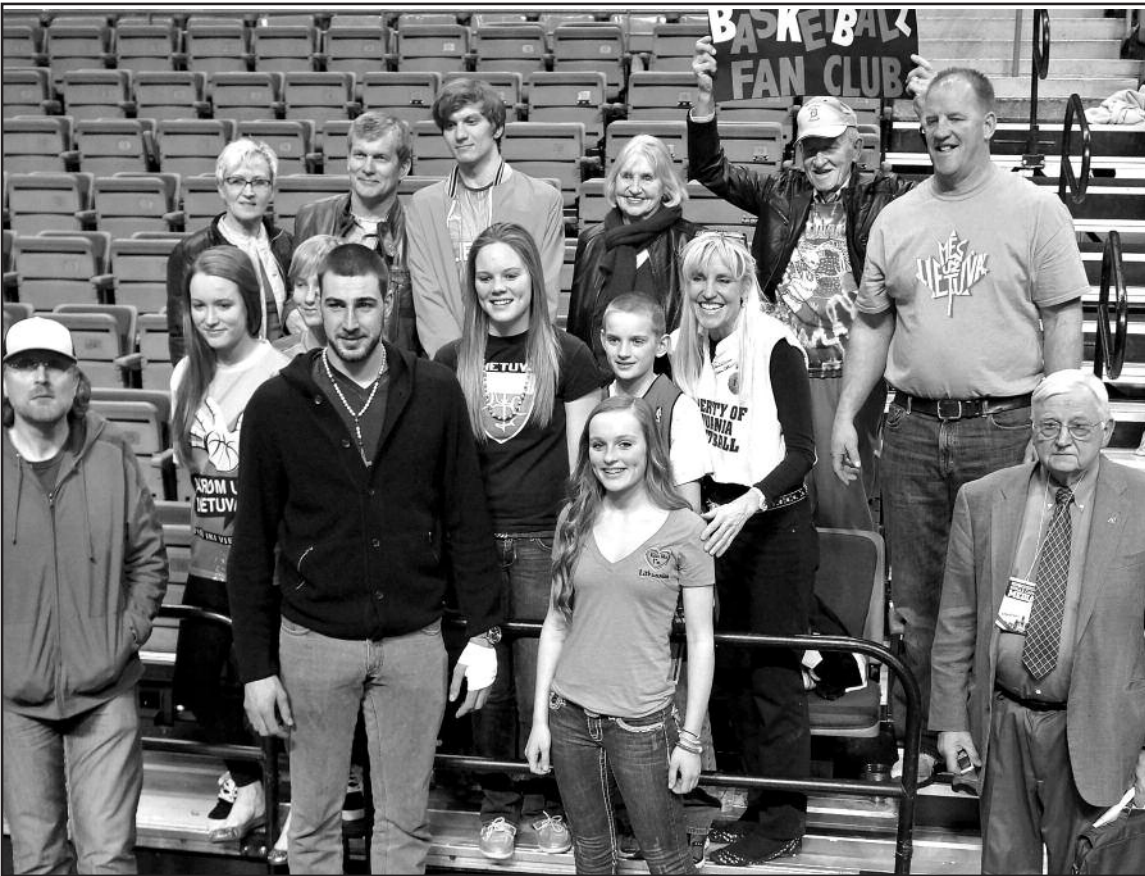
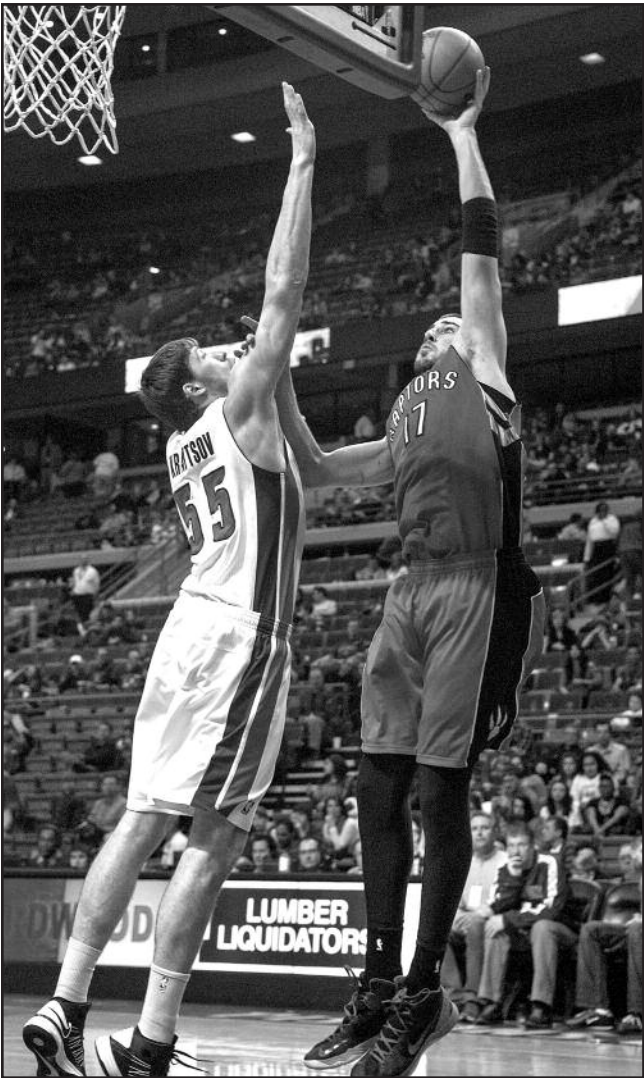
meniškumą, padėti šeimoms laikytis kartu, stiprinti drąsą vaikus auginti katalikiška dvasia.

Tikėjimas ir lietuviškumas – mūsų parapijoje neatsiejami dalykai, kaip ir neatskiriami dalykai yra tikėjimo perdavimas bei šeima. Stengiamės išlaikyti visas lietuviškas religinių švenčių tradicijas. Norime padrasinti žmones išlaikyti ne tik tikėjimą, bet ir tautinę tapatybę, kurią Dievas padovanojo. Nuolat svarstome, ką dar turėtume daryti, tačiau įvairių iššūkių tikrai daug. Pavyzdžiui, matome, jog yra šeimų, kur tėvai, net nelabai mokėdami

anglų kalbą, bando su vaikais kalbėtis tik angliškai, nes taip esą palengvins jų integraciją. Svarbu pabrėžti, kad tikėjimas nėra kaip banke pinigai, kai žinai, jog turi tiek pinigų, ir gali būti ramus, kad užteks pensijai. Tai nuolatinė kelionė ir amžinas dėkingumas Dievui už žmones, ir ypač tuos, kurie palaiko. Mes visi esame tikėjimo kelionėje. Tikėjimas – tai kova, kuri nesibaigia iki paskutinio atodūsio.

Užrašė Andrius Navickas (sutrumpinta)
Bernardinai.lt

Jonas Valančiūnas susitiko su Detroito lietuviais

Jonas Valančiūnas, žaidžiantis Toronto „Raptors“ komandoje, po rungtynių su Detroit „Pistons“ susitiko ir bendravo su lietuviais, atvykusiais į „Palace“ stadioną Ann Arbor, MI, jo palaikyti. Su plakatų – Algis Rugienius, jo dešinėje – Liuda Rugienienė. Pirmas iš dešinės – „Draugo“ korespondentas bei „Lietuviškų melodijų“ radijo vedėjas, garbės konsulas Detroit, MI Algis Zaparackas.

Jono Grigaičio nuotr.

Seattle, WA

Trijų mėnesių laimė knygų klube

JŪRATĖ ČERŠKUTĖ

Ši kartą nusižengiu savo skilties tradicijai ir iš anksto atsiprašau tų, kurie tikėjosi čia rasti knygos apžvalgą. Ši kartą vietoj jos – apie skaitymo kultūrą ir papročius, su kuriais teko susidurti tris mėnesius gyvenant gražiam, vandenų ir kalnų apsuptame, lietaus dažnai merkiamame ir, sakoma, visiškai neamerikietišrame Seattle. Vienas pirmųjų mano „išėjimų į žmones“ šiame mieste buvo apsilankymas Seattle Lietuvių Bendruomenės, kuriai vadovauja Rimas Mikšys, knygų klube (book club). Nors apie knygų klubus ir jų veiklą teko girdėti bei netgi matyti (žinoma, angliškuose serialuose „Miss Marple“ ar „Midsomer Murders“), tačiau gyvai apsilankyti neteko, todėl viskas buvo nauja, nuostabu ir nepažinta.

Pagrindinė knygų klubo idėja – susitikti kartą per mėnesį ir aptarti iš anksto susitartą perskaityti knygą (dažniausiai teminis-diskusinis klausimas pateikiamas susitikimo pradžioje). Visi, su kuriais tą vakarą susipažinau knygų klube, pripažino, kad Amerikoje tokie knygų skaitytojų susibūrimai yra labai populiarūs, vykstantys ir viešų institucijų, pvz., bibliotekų ir privačių asmenų iniciatyva, todėl neretai žmonės priklauso net keliems knygų klubams. O jų irgi būna įvairiausių – atskiros žanro, tautos, rašytojo ar net vienos knygos (pavydžiui, James Joyce romano „Finegano šermenys“).

Seattle Lietuvių Bendruomenės knygų klubas renkasi beveik kiekvieno mėnesio, išskyrus gruodį ir vasarą, paskutinį trečiadienį Donnos ir Rimo Mikšių namuose. Būtent juose prieš 11 metų ir kilo mintis organizuoti tokius susitikimus. Donna Mikšys surengti knygų klubą paakino noras padiskutuoti apie tuo metu pasirodžiusį skandalingą ir neįteisingai Lietuvą vaizduojantį Jonathan Franzen romaną „Pataisos“ („Corrections“). Tada pirmajame knygų klubo susitikime dalyvavo ir tuometinis Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas. Per vienuolika metų tokie susibūrimai tapo gražia tradicija ir, kaip pati patyriau, – iš tiesų laukiamu vakaru, kurio metu smagu susitikti ir pabendrauti su įdomiais žmonėmis.

Seattliškojo knygų klubo branduolį sudaro apie dvidešimt-trisdešimt žmonių (bent jau tiek gauna informaciją apie susitikimus ir pan.), tačiau visi kartu jie retai susitinka. Dažniausiai klubo susitikimuose dalyvauja apie dešimt žmonių, tarp kurių – garsi literatūrologė Violeta Kelertienė, rašytojos Žemaitės proanūkė Marytė Račys, Lietuvos garbės konsulas JAV Vytautas Lapatinskas, buvusi Washington valstijos Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkė Irena Blekys.

Kaip teigė klubo *spiritus movens* Rimas Mikšys, nariai gali siūlyti skaityti bet kokias knygas, tačiau 75 proc. visų pasiūlymų dažniausiai būna susiję su Lietuva, Latvija ir Estija. Lapkričio mėnesio susitikime buvo kalbama ir net aršiai diskutuojama (tikrai paliko pavydu tokios demokratiškos laisvės reikšti savo nuomonę) apie Yale University profesoriaus Timothy Snyder knygą „The Reconstruction of Nations: Poland, Ukraine, Lithuania, Belarus, 1569–1999“. Artimiausiu metu, prof. Keler-tienės pasiūlymu, bus skaitoma Laimos Vincės knyga „The Snake in the Vodka Bottle: Life Stories from Post-Soviet Lithuania Twenty Years after the Collapse of Communism“, kurioje – tekstai apie Nepriklausomybės dvidešimtmečio Lietuvą ir jos aktualijas, nežinomas didžiajai daliai knygų klubo narių.

Knygos skaitomos angliškai, diskusijos irgi vyksta angliškai, nes kai kurie knygų klubo nariai nėra lietuviai: šią veiklą pradėjusi ir vėliau vyrui perleidusi Donna Mikšys – amerikietė, Božena ir Leszek Chudzinski – lenkai, mane netikėtai nustebinę savo akivaizdžiu tapatinimusi su lietuvių bendruomene (juk tai taip neįprasta, ar ne?!) Tačiau prieš susitikimus ir po jų Mikšių namuose dažnai skamba ir lietuviška kalba. Neretai čia užsuka ir autoriai – sausi klube viešėjo Laimonas Briedis, knygos „Vilnius: City of Strangers“ autorius.

Tad tokia būtų trumpa reportažinė knygų klubo patyrimo dalis. Turiu prisipažinti, kad pirmąkart į jį važiuodama neturėjau jokių išankstinių vizijų ar nuostatų, tačiau tai, ką pamačiau, kaip

Knygos klubo nariai R. ir D. Mikšių namuose.

„Tulpė Times“ nuotr.

šiltai buvau sutikta žmonių, leido suprasti, kad Lietuvoje tokio dalyko man neteko patirti. Dėl to kalta, žinoma, mano profesija ir jos modeliuojamas draugų ratas, kuriame visi nuolat profesiskai „išinkinę“ ką nors skaityti, apie tuos skaitinius „atsiraštuodami“ vieni kitiems. Tačiau man tikrai neteko girdėti, kad skirtingų profesijų žmonės sąmoningai susitiktų kartą per mėnesį aptarti tam tikros knygos. Ginkdie, nesiimu tvirtinti, kad Lietuvoje nėra knygų klubų (minty, žinoma, neturiu internetinio knygyno „Knygų klubas“) – noriu tikėti, kad jų yra ar bent jau mėgina kurtis (internete yra skelbimų, kviečiančių į knygų klubo susitikimus.)

Tuos kelis rudens vakarus, sėdėdama Mikšių svetainėje, klausydama įdomių diskusijų, gerdama arbatą su pienu iš klasikinio angliškojo puodelio,

jaučiausi taip, lyg iš angliškų filmų pažinta „book club“ aplinka būtų išgyvendinusi čia ir dabar itin tiksliai: krėslai, pagalvėlės, sausainiukai, pyragai, arbata, kava, vynas, malonūs žmonės, prasmingos diskusijos, knygos...

Po paskutiniojo mano Seattle knygų klubo susitikimo Donna Mikšys paklausė, ar grįžusi į Lietuvą įkursiu knygų klubą? Tada nusišypsojau, bet dabar galvoju, kad kodėl gi ne, „why not“?

Gavus sutikimą, šis straipsnis perspausdintas iš Lietuvoje leidžiamo žurnalo „Intelligent Life“ žiemos numerio.

„Tulpė Times“, 2012 m. gruodis

Madison, WI

Kasmetinis susigiminiavusių miestų Madison- Vilnius pokylis

Nors atstumas nuo Vilniaus iki Madison, WI – 7,541 km, tai visai netrukdo šių miestų draugystei. Jie draugauja jau nuo 1993 m., kai buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis. Kasmet Madison ir Vilniaus susigiminiavusių miestų komitetas kviečia į įvairiausių renginius. Ši kartą visi kviečiami atvykti į susigiminiavusių miestų pokylį, kuris vyks šeštadienį, balandžio 27 d., Madison klube (5 E. Wil-son St., Madison, WI). Renginio pradžia – 5 val. p. p., vakarienės – 6 val. v.

Prieš pokylį dr. Jonas Juozevičius (Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio anūkas) susirinkusiems skaitys paskaitą „Prezidentas Aleksandras Stulginskis – Lietuvos ir dainuojančios revoliucijos alegorija“ („President Aleksandras Stulginskis – An Allegory for Lithuania and the Singing Revolution“).

Aleksandras Stulginskis (1885 m. vasario 26 d. Kutaliuose, Tauragės apskritis – 1969 m. rugsėjo 22 d. Kaune) – antrasis Lietuvos prezidentas, signataras, vienas Lietuvos krikščionių demokratų partijos steigėjų, agronomas, Ūkininkų sąjungos steigėjas ir pirmininkas. A. Stulginskiui einant prezidento pareigas buvo įtvirtinta Lietuvos nepriklausomybė, atgautas Klaipėdos kraštas, priimta Lietuvos Konstitucija, išleisti pagrindiniai įstatymai, Lietuva įgijo tarptautinį pripažinimą, atkurta ekonomika, įvykdyta žemės reforma, įvesta nacionalinė valiuta – litas, darbą pradėjo Lietuvos universitetas ir kiti svarbūs kultūros židiniai. A. Stulginskis iš aktyvios politikos pasitraukė 1927 m., kai, nepaskelbus kitų rinkimų, nedemokratiškai išrinktas tuometis prezidentas A. Smetona paleido Seimą. A. Stulginskis ir toliau aktyviai bendradarbiavo periodikoje, ragino nenutraukti demokratinės Lietuvos visuomenės raidos. Beje, nedaug kas žino, kad A. Stulginskis yra jauniausias visų laikų Lietuvos prezidentas – juo tapo būdamas 35-erių.

Deja, negailestingas likimas išdraskė Stulginskių šeimą. Prezidentas – buvęs Sibiro tremtinys, tik laimingo atsitiktinumo dėka grįžęs į Lietuvą (iš šešių sovietų valdžios represuotų Nepriklausomybės Akto signatarų, tik du – A. Stulginskis ir Petras Klimas – gyvi grįžo į Lietuvą ir abu apsigyveno Kaune), o dukra Aldona Stulginskaitė-Juozevičienė gyvena Čikagos apylinkėse. Čia gyvena ir trys prezidento anūkai: Laima, Ramunė ir Jonas bei didžiulis būrys provaikaičių.

Paruošė L. A.

„Lietuvos sporto enciklopedijos“ antrojo tomo belaukiant

EDVARDAS ŠULAITIS

Trumpai apie pirmąjį tomą

Kaip mums pranešė „Lietuvos sporto enciklopedijos“ (LSE) mokslinės redakcinės tarybos pirmininkas profesorius dr. Povilas Karoblis, antrasis – paskutinis šios enciklopedijos tomas turėtų išeiti šių metų gegužės mėnesį. Pagaliau po daugybės pastangų ir ilgo laukimo jos leidyba bus baigta. Pirmasis tomas, kuris apėmė A–K raides, buvo išleistas prieš nepilnus dvejus metus.

Reikia pažymėti, kad Kūno kultūros ir sporto departamento sumanymu enciklopedijos rengimo darbai buvo pradėti dar 1993 metais. Jos rengimo moksliniu vadovu buvo paskirtas dr. Henrikas Šadžius. Jis kartu su doc. Jonu Žilinsku, pasitelkę daug autorių, recenzentų ir kitų pagalbininkų, organizavo bei derino visus darbus.

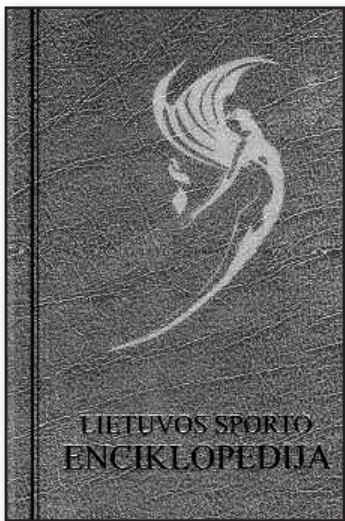
Toje enciklopedijoje daug vietos buvo numatyta ir išeivijos sportui. Mokslinis vadovas kaip pagrindinį žinių telkėją apie išeivijos sportą ir sportininkus buvo pakvietęs bendradarbiauti sporto žurnalista, šių eilučių autorių, kuris savo nuožiūra į šį darbą įtraukė dabar jau mirusius Praną Mickevičių ir Sigitą Krašauską. Jie paruošė daug medžiagos, kurią nušuntė į Lietuvą.

Sumažėjo išeivijai skirta medžiaga

Sporto enciklopedijos rengimo darbus perėmus naujiems leidėjams, enciklopedijoje gerokai buvo apkarpyta išeivijai skirta medžiaga. Čia randame (bent pirmame tome) tik biografinių žinių apie kai kuriuos sportininkus bei sporto veikėjus. Informacijos apie išeivijos sporto klubus bei kitus vienetus – beveik nėra.

Alfabeto tvarka pirmas enciklopedijoje minimas Valdas Adamkus (iki 1955-ųjų Adamkevičius), išeivijos sporto organizatorius, vėliau – Lietuvos Respublikos prezidentas, po jo – Artūras Andriulis (1918. 02. 13. Ryga – 1991. 05. 18. Texas). Kaip žinome, buvo trys broliai Andriuliai, tačiau „Lietuvos sporto enciklopedijoje“ rašoma tik apie vieną.

Leidinyje yra ir Rimanto Dirvono (buvusio Dirvenskio), Vytauto Gerulaičio, Vito Gerulaičio, Kęstučio Čerkeliūno, Sigitą Krašausko, Vytauto Budriūno (Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjo, 1939 m.), Valdemaro Blatkausko (Brazilijos krepšinio rinktinės žaidėjo), Nikodemo Čereko, Stepono Dariaus, Mamerto Duliūno, Juzės Dzindžiauskaitės-Jazbutienės, Juozo Ereto, Edvardo Kriaučiūno (Krause), Felikso Kriaučiūno, Romano Arlausko, Leono Baltrūno, Prano Bernecko, Romo Bertulio, Vinco Ignaičio-Ignatavičiaus, Remigijaus Gaškos, Vytauto Grybausko ir kt. biografių (jas atidžiau peržiūrėsime, kai apžvelgsime II tomą). Iš komandų ar klubų randame Čiurlionio ansamblio krepšinio komandos, išeivių sporto klubo „Dainava“, įsteigto 1946 m. Augsburg, aprašymus. Minimas Los Angeles lietuvių sporto klubas „Banga“, Baltimore lietuvių atletų

„Lietuvos sporto enciklopedija“. (I tomas).

klubas (kai kurie bus įrašyti II tome).

Pirmajame leidinyje labai pasigendama gausių Čikagos lietuvių sporto klubų bei kitų, gana gerų pasiekimų turėjusių JAV lietuvių sporto vienetų. Enciklopedijoje rašoma apie Australijos lietuvių sportą, tačiau nieko nerandame apie Kanados lietuvių sportininkus (kiek pamenu, apie kanadiečius sportininkus gerą ir ilgą rašinį buvo parašęs S. Krašauskas).

Didžiulis (724 psl.) leidinys gausiai iliustruotas. Prie daugelio aprašymų išspausdintos sportininkų asmeninės ar grupinės sportinių komandų nuotraukos.

Leidyba su pertraukomis

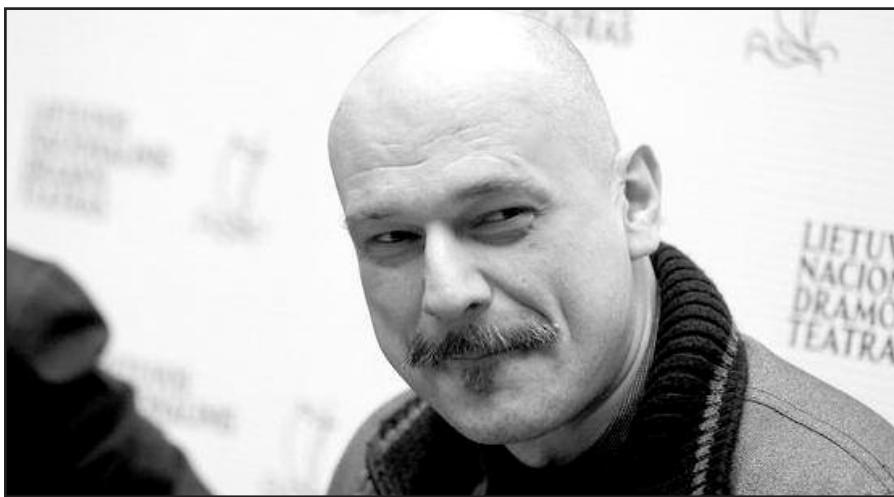
Dėl įvairių priežasčių apie 2001-uosius m. enciklopedijos rengimo darbai buvo nutrukę ir tik 2006 m. kovo–balandžio mėnesiais pirmajam tomui parengtus straipsnius bei visus kitus dokumentus inventorizavo specialiai tam sudaryta komisija (atrodo, kad dalis tos medžiagos per ilgą laukimą dingo).

Tada leidėjo pareigos buvo perduotos Lietuvos sporto informacijos centrui (LSIC), o jame įkurtas struktūrinis padalinys – LSE redakcija. Kūno kultūros ir sporto departamentas (KKSD) patvirtino Lietuvos sporto enciklopedijos mokslinę redakcinę tarybą, vadovaujamą profesoriaus dr. P. Karoblio. Vyresniojo redaktoriaus paskirtas prof. dr. Stanislovas Stonkus (buvęs žymus krepšininkas). Leidybos ir kitus organizacinius klausimus sprendė Lietuvos sporto informacijos centro (LSIC) direktoriaus Zigmanto Motiekaičio vadovaujama darbo grupė.

2006 m. LSE mokslinė redakcinė taryba patvirtino „Lietuvos sporto enciklopedijos“ struktūrą ir vardyno sudarymo kriterijus. Visais LSE rengimo klausimais metodinę ir kitokią dalykinę pagalbą teikė Mokslo ir enciklopedijos leidybos centras.

Tačiau, nepaisant trūkumų, smagu, kad pagaliau pasirodys ir antrasis LSE tomas (jo turėtume sulaukti š. m. gegužės mėnesį). Tai bus puiki medžiaga ateityje pasirodysiančioms išsamesnėms enciklopedijoms.

Linkime leidėjams ir redaktoriams geros sėkmės baigiant šį istorinį darbą. O jis buvo tikrai nelengvas ir reikalaujantis didžiulio dėmesio.

Cezaris Graužinis.

Irmanto Gelūno/15min.lt nuotr.

Cezaris Graužinis lieka ištikimas tradicijai

Vasario mėnesį Graikijos teatro ir muzikos kritikų sąjungos apdovanotas kaip vienas geriausių šalies režisierių, Cezaris Graužinis šį pavasarį dirba Lietuvoje – su savo teatro trupe „cezario grupė“ ruošiasi premjerai „Dar viena meilės staigmena“ pagal prancūzo Pierre Carlet de Chamblain de Marivaux to paties pavadinimo pjesę. Spektaklis žiūrovams bus pristatytas gegužės 3–4 dienomis Vilniaus „Menų spaustuvelyje“.

Režisierius C. Graužinis – vienas iš lietuvių teatro menininkų, kurių darbai žinomi bei vertinami ne tik Lietuvos, bet ir užsienio scenose. Režisierius jau beveik dešimtmetį gyvena ir dirba Graikijos sostinėje Atėnuose, ten yra sukūręs nemažai spektaklių, o 2007 m. jau buvo įvertintas kaip geriausias Graikijos metų režisierius (už spektaklį „Dafnis ir Chlojė“). Šiemet vasario 18 d. Graikijos teatro ir muzikos kritikų sąjunga jam skyrė apdovanojimą geriausio antikinės graikų dramos pastatymo kategorijoje – „Už Sofoklio 'Edipo karaliaus' režisūrą, lakoniškai, įtaigiai ir šiuolaikiškai pastatytą antikinę tragediją.“

Jau tapo tradicija, jog darbą Graikijoje režisierius derina su planais Lietuvoje – čia dirbdamas su savo trupe kasmet siekia sukurti bent po vieną naują spektaklį. Teatras „cezario grupė“ – vienas iš nedaugelio nepriklausomų teatro darinių Lietuvoje, pastoviai gyvuojančių nuo 2004-ųjų, turinčių savo repertuarą ir galinčių pasigirti profesionalia, nekintančia penkių aktorių trupe. Nors jau tapo įprasta, kad C. Graužinio kuriamas teatras Lietuvoje išsiskiria įdomiomis šiuolaikinės dramaturgijos traktu-

tėmis bei vaizduotės teatro propagavimu, šįsyk besiruošdami premjerai „cezario grupės“ kūrėjai imasi ir netikėtos medžiagos, ir kitokių jos pateikimo priemonių.

Dabar „cezario grupės“ taikinyje atsidūrė genialaus ir pasaulyje plačiai statomo, tačiau Lietuvoje menkai žinomo, XVIII a. pradžios prancūzų dramaturgo Marivaux pjesė. Spektaklį kurdamas kartu su talentinga teatro dailininke Vilma Dabkiene, režisierius atsisako įprastai minimalių kostiumų ir dekoracijų, ir nesprausdamas savęs į istorinio laikmečio rėmus, leidžia sau bei žiūrovams pasimėgauti XVIII a. Prancūzijos aristokratų prašmatniai lėtu gyvenimo tempu, ilgais rafinuotais pokalbiais.

„Dar viena meilės staigmena“ – tai pjesė, kurioje Marivaux grakščiai vaizduoja, kaip užsimezga, gimsta ir subręsta meilės jausmas. Su švelniu humoru jis parodo, kad meilė – tai visados didžiulė ir giliai žmogų sukrečianti staigmena. Įspūdingas originalus stilius puikiai išreiškia Marivaux kūrinių turinį. Įsimylėję herojai kalba poetiška rafinuota kalba, perteikiančia sudėtingą jų emocijų kaitą. Žmonių bendravimas darosi panašus į intelektualų žaidimą, džiaugsmingą kulto apeigą; atsiranda iliuzija, kad laikas sustojo, ir žavinga meilės akimirka tęsis amžinai.

Pasak režisieriaus C. Graužinio: „Efemeriskumo, trapumo apraiškos žmonių bendravime tampa vertybe, nes tolydžio nyksta. Socialiai angažuoto, deklaratyvaus ir agresyvaus nūdienos Europos teatro kontekste sprendimas kurti spektaklį apie meilės laukimo grožį tampa iššūkiu.“

Bernardinai.lt

2003 m. režisieriaus Cezario Graužinio įkurta teatro trupė „cezario grupė“ (iš kairės): Brigita Arsobaitė, Vytautas Kontrimas, Paulius Čizinauskas, Vilma Raubaitė, Julius Žalakevičius.

Teatro dienos organizatorių nuotr.

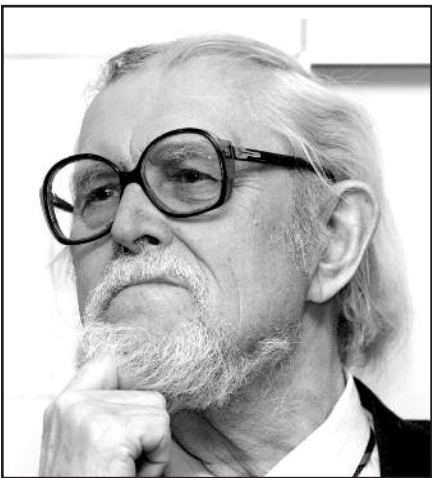
LIETUVA IR PASAULIS

Mirė žymus lietuvių poetas Marcelijus Martinaitis

Vilnius – Mirė žymus poetas ir visuomenės veikėjas M. Martinaitis. Jis gimė 1936 m. balandžio 1 d. Paserbentyje, Raseinių rajone. 1959–1964 m. studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą Vilniaus universitete. Baigęs studijas dirbo įvairių laikraščių ir žurnalų redakcijose, vėliau dėstė Vilniaus universitete, sykiu vadovaudamas lituanistikos studentų poetiniam susibūrimui „Literatų kalvei“, išugdžiusiai visą būrį šiandien gerai žinomų rašytojų. Kaip įtakingas, laisvai mąstantis kultūros žmogus, M. Martinaitis savo kūryba ir aktyvia visuomenine veikla brandino tautinę savimone, Lietuvos laisvės ir valstybės atkūrimo siekį. Prasidėjus tautiniam Atgimimui, jis buvo vienas iš Sąjūdžio įkūrėjų ir Sąjūdžio Seimo tarybos narių. M. Martinaitis energingai prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. 1992–1997 m. poetas vadovavo Nacionalinių literatūros ir meno premijų komitetui, 2000–2012 m. buvo Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos pirmininkas.

Už nuopelnus valstybei ir jos kultūrai apdovanotas Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi (1995) ir Lietuvos Nepriklausomybės medaliu (2000).

Reikšmingiausios M. Martinaičio eilėraščių knygos: „Debesų laiptais“ (1966), „Saulės graža“ (1969), „Akių tamsoj, širdies šviesoje“ (1974), „Kukučio baladės“ (1977), „Tie patys žodžiai“ (1980), „Vainikas“ (1981), „Toli nuo rugių“ (1982), „Atmintys“ (1986), „Sugrįžimas“ (1998), „Tolstantis“ (2002). Jis taip pat parašė kritikos rinktinę „Poezija ir žodis“ (1977), publicistikos ir eseistikos rinkinius „Papirusai iš mirusiųjų lapų“ (1992), „Prilenktas prie savo gyvenimo“ (1998), „Lietuviškos utopijos“ (2003), biografinių užrašų knygą „Mes gyvenome“ (2009),

M. Martinaitis.

G. Bartuškos nuotr.

išleido fotoalbumą su tekstais „Marcelijaus margučiai: Velykos su Marcelijumi Martinaičiu“ (2012). M. Martinaitis yra parašęs pjesių lėlių teatrui, scenarijų Lietuvos kino studijos filmui „Vakar ir visados“ (1984), vertė P. Nerudos, M. Cvetajevos, M. Čaklajo, T. Transtroemer ir kitų poetų eilėraščius. Jo poezijos knygų išleista anglų, baltarusių, bulgarų, estų, latvių, lenkų, norvegų, prancūzų, rusų, švedų, ukrainiečių kalbomis. M. Martinaičio kūryba įvertinta daugeliu premijų: 1975 m. tapo „Poezijos pavasario“ laureatu, 1998 m. apdovanotas Nacionaline kultūros ir meno premija, 2007 m. už literatūros laimėjimus paskirta tarptautinė Baltijos Asamblėjos premija.

M. Martinaitis buvo didis kūrėjas ir iškili asmenybė, siekęs teisingumo kūryba ir gyvenimu. Lietuvos nepriklausomybės atgavimas M. Martinaičiui buvo vienas iš kūrybos šaltinių. Poetas atvėrė gilius liaudies kultūros klotus. Iš tos patirties sukūrė garsųjį veikėją Kukutį – Žemaičių ir Lietuvos simbolį – nemirtingą personažą, kurį išėivijos prof. Rimvydas Šilbajoris yra pavadinęs „graudžiu Rūpintojėliu“. „Kukučio baladės“ yra daugiausia į kitas kalbas versta lietuvių poezijos knyga.

Parengė G. M.

Jono Meko kūryba pristatoma Vienoje

Viena (Bernardinai.lt) – Filmų kūrėjo Jono Meko bičiulio Peter Kubelka įkurtas Austrijos filmų muziejus balandžio 5–29 d. parodys net 47 J. Meko filmus. Šiuos didžiuosiuose Austrijos dienraščiuose plačiai nušviestus ir sūlomus aplankyti filmus pradės J. Meko susitikimai su kino mėgėjais. Austrijos kino kritikai skaitys paskaitas apie šio iškilaus menininko kūrybą. Ypačingas dėmesys yra sutelktas į balandžio 6 d. rodomą filmą „Reminiscences of Journey to Lithuania“. Po filmo šioje juostoje įamžintas P. Kubelka kalbins J. Meką.

Emigrantai grįš, kai pagerės gyvenimas

Vilnius (BNS) – Grįžtančių į Lietuvą emigrantų skaičius ateityje priklausys nuo socialinių ekonominių sąlygų šalyje. Taip sako Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuro vadovė Audra Sipavičienė. Statistikos departamento duomenimis, į Lietuvą kasmet grįžta vis daugiau emigrantų, tačiau išvykstančiųjų srautas toliau gerokai lenkia parvykstančiųjų. Iš tiesų grįžtamoji migracija yra išaugusi 2011 ir 2012 m. Bet tai rodo registraciją. Sunku pasakyti, ar registruojasi todėl, kad iš tiesų grįžta, ar dėl kitų priežasčių, pavyzdžiui, dėl sveikatos paslaugų ar panašiai. Išvykstančiųjų iš Lietuvos

skaičius pastaraisiais metais išlieka pastoviai aukštas. Blogiausia, kad nuolat emigruoja jauni. Tai lemia Lietuvos gyventojų senėjimą ir su tuo susijusias darbo jėgos ir kitas problemas. Pernai į Lietuvą grįžo 17,300 Lietuvos piliečių. Į Lietuvą taip pat atvyko 2,500 užsieniečių. Per metus iš šalies išvyko 41,100 gyventojų. Tai – mažiausias emigrantų skaičius per paskutinius trejus metus. 2010 m. išvykimą deklaravo 83,000. Tradiciškai populiariausia tarp emigrantų išlieka Jungtinė Karalystė, į kurią išvykimą pernai deklaravo 48 proc. visų emigrantų.

Popiežius pradėjo Vatikano pertvarką

Vatikanas (BNS) – Popiežius Pranciškus balandžio 6 d. paskyrė pagrindinio pranciškonų ordino vadovą į aukštą postą, atlikdamas savo pirmąjį pakeitimą skandalų kreičiamoje Vatikano biurokratijoje, kur laukiama didelio masto administracijos pertvarkymo. 59 metų ispanas dvasininkas Jose Rodriguez Carballo taps antruoju pagal rangą pareigūnu Pašvento gyvenimo institutų ir Apaštalinio gyvenimo draugijų kongregacijoje, dar vadinamoje Vienuolių kongregacijoje, prižiūrinčioje visų katalikų religinių ordinų veiklą. Šiam Vatikano departamentui, kurio prefektas – Brazilijos kardinolas Joao Braz de Aviz, labai reikalingos reformos. Pranciškonas J. R. Carballo yra Mažesniųjų brolių ordino generalinis ministras. Šį postą užimantis dvasininkas laikomas ordino įkūrėjo šv. Pranciškaus Asyžiečio ipėdiniu. Jis teigia,

J. R. Carballo.

EPA nuotr.

kad sekuliariai Europai pranciškonų ir evangelinės vertybės dabar reikalingiausios. Vatikano apžvalgininkai spėja, kad artimiausiomis dienomis gali būti pakeisti kiti svarbūs Romos kurijos pareigūnai, ir tai būtų svarbi užuomina apie popiežiaus ketinimus Bažnyčios atžvilgiu.

JAV valstybės sekretorius J. Kerry Turkijoje

Ankara (ELTA) – JAV valstybės sekretorius John Kerry balandžio 7 d. atvyko į Turkiją aptarti santykius su Izraeliu ir įvykius Sirijoje. JAV pareigūnai praneša, jog J. Kerry ragins Turkiją ir Izraelį galutinai sutvarkyti tarpusavio santykius. JAV valstybės sekretorius taip pat paskatins Turkiją ir toliau priimti civilius pabėgėlius iš Sirijos.

Jungtinių Tautų duomenimis, jau

daugiau nei 1,2 mln. žmonių išvyko į kaimynines šalis ieškodami prieglobsčio nuo tada, kai prieš dvejus metus prasidėjo karinis konfliktas Sirijoje. Turkija – pirmoji JAV sekretoriaus stotelė dešimties dienų kelionėje po Europą ir Aziją. Numatyti taip pat jo susitikimai su Turkijos ministru pirmininku Recep Tayyip Erdogan ir užsienio reikalų ministru Ahmet Davutoglu.

Požiūriai dėl Irano vis dar skiriasi

Almata (ELTA) – Diskusijos tarp pasaulio galingųjų valstybių ir Irano dėl branduolinės programos pasibaigė nepavykus pasiekti sprendimo. Europos Sąjunga (ES) teigia, jog požiūriai vis dar skiriasi. Iranas buvo paprašytas apriboti branduolinę programą mainais į sankcijų sušvelninimą. Iranas tvirtina, jog pasaulio galingosios valstybės turi parodyti pasiryžimą imti pasitikėti Teheranu, nes jo ketinimai yra taikūs. Didžio-

sios valstybės įtaria, kad Iranas slapta vykdo branduolinių ginklų programą.

Pareigūnai iš vadinamosios grupės „P5+1“, kurią sudaro penkios nuolatinės Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos narės ir Vokietija, balandžio 5 d. Kazachstane susitiko su Irano derybininkais. ES įgaliojtinė užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton patvirtino, jog nepavyko susitarti, nes iš esmės požiūriai vis dar skiriasi.

JAV atideda raketų bandymą dėl Š. Korėjos

Washington, DC (ELTA) – JAV Pentagonas atidėjo tarpžemyninių balistinių raketų bandymą, kuris buvo numatytas kitą savaitę. Bandymą atidėjo, nes buvo baiminamasi, jog tvyrant karinio konflikto grėsmei Šiaurės Korėja gali neteisingai suprasti šias karines pratybas. Šiaurės Korėja ėmė grasinti branduolinėmis atakomis, kai Jungtinės Tautos (JT) kovą ėmėsi griežtų sankcijų, taip pasmerkdamos Š. Korėjos trečiąjį branduolinį bandymą. Š. Korėja grasina branduolinėmis atakomis JAV, paskelbė karą

Pietų Korėjai ir pažadėjo atnaujinti branduolinio reaktoriaus darbą nepaisydama JT Saugumo Tarybos nutarimų. Pentagonas teigia, jog JAV stengiasi išvengti bet kokių nesusipratimų, kurie galėtų kilti dėl šio raketų bandymo. Š. Korėja pasiūlė užsienio ambasadoms apsvarstyti savo darbuotojų evakuaciją dėl paaštrėjusios padėties Korėjos pusiasalyje, pridurdama, kad nuo balandžio 10 d. nebegalės garantuoti diplomatų saugumo.

Nauji neramumai Pakistane baugina krikščionis

Islamabadas (Bernardinai.lt) – Pakistane menkas ginčas tarp kaimynų dėl per garsiai prie mečetės paleistos muzikos supriešino krikščionių ir musulmonų bendruomenes. Kivirčas sukėlė vandalizmą ir smurtą plačiu mastu bei įbaugino visus Francisabado kvartalo krikščionis Gudžranvalos mieste, Pundžabo provincijoje. Dėl ginčo keli šimtai musulmonų nusiaubė krikščionių daugumos kvartalą, padegė parduotuves, namus ir automobilius, užpuolė ir šaudė į poli-

ciją. Buvo padegta apie 20 parduotuvių ir trys jaunuoliai krikščionys buvo sužeisti, kai policija ėmėsi priemonių išsklaidyti žmonių minią. Francisabade, kuris yra viena iš didžiausių Gudžranvalos miesto krikščionių kolonijų, gyvena apie du šimtai krikščionių šeimų. Jos labai išsigandusios, nes visi prisimena vos prieš mėnesį įvykusį kitą panašų užpuolimą Joseph Colony kvartale kaimyniniame Lahore.

ŠVENTADIENIS

Dievo Gailestingumo sekmadienis (Atvelykis)

Nuo 2000 metų kiekvieną antrąjį sekmadienį po Velykų (Atvelykį) švenčiama Dievo Gailestingumo šventė. Šią šventę įvedė popiežius palaimintasis Jonas Paulius II. Įdomu tai, kad popiežius pal. Jonas Paulius II savo žemiškąją kelionę baigė 2005 metais Gailestingumo šventėje. Gailestingojo Dievo meilės slėpinys žmonijai buvo viso palaimintojo Jono Pauliaus pontifikato centras, kurį naujai perteikė mūsų epochos žmonėms.

Prisikėlęs Kristus mums dovanoja Gailestingumą. Būkite pasveikinti su Kristaus Prisikėlimu ir Jo Gailestingumo švente.

Mūsų silpnumas bei per tai atsirandančios nuodėmės mums atvėrė dangų, nes atnešė mums Dievo gailestingumą ir laimėjo mums Jo meilę.

Nuodėmė buvo sunaikinta nuodėme tų, kurie manė gali sunaikinti Kristų prikaldami prie kryžiaus. Kristaus meilė mums ir Dievo gailestingumas sunaikino nuodėmę, prisiimdamas ant savęs visų mūsų nuodėmių našta.

„Palaiminti gailestingieji, nes jie susilauks gailestingumo” (Mt 5,7), – skaitome Jėzaus pasakytus žodžius ant Palaiminimų kalno.

Mes galime susilaukti Dievo gailestingumo kada tik norime, būdami gailestingi kitiems, nes Dievo gailestingumas juose veikia per mus. Jei norime susilaukti Dievo gailestingumo, turime mokytis priimti kitų žmonių silpnybes, nuodėmes ir netobulumus taip, kaip Dievas savo gailestingu žvilgsniu žvelgia į mūsų kaltes. Čia galima dėti netgi lygybės ženklą: mano gailestingumas kitam – Dievo gailestingumas man. Nors Dievo gailestingumas didesnis už žmogaus, tačiau, mes turime siekti būti labiau gailestingais, ir ne vienam žmogui, bet visiems. Turime kuo labiau mokytis būti gailestingais, kad pilnai suprastume mums Dievo dovanojamą Gailestingumą.

Koks artimas yra mums Dievas, kai pradėdame pripažinti ir priimti savo menkumą ir visiškai atsiduodame Jo globai. Kad ir kokie būtų mūsų žmogiškieji lūkesčiai, Jis palaiko mus, kai mums reikia palaikymo, padeda nuveikti tai, kas atrodo neįmanoma.

Taip išmokstame ramiai priimti Jo gailestingumą, būdami tikri, kad jis negali mūsų apvilti, net jeigu mums prikaišioja teisieji ir mus atmeta tie, kurie teigia turį Jo meilės įrodymą.

Iš Ses. Faustinos „Dienoraščių” knygos, rekolekcijos Krokuvoje, kurioms vadovavo pats Jėzus:

„Žinok, dukra mano, jog mano širdis yra pats gailestingumas. Iš šios gailestingumo jūros liejasi malonė visam pasauliui. Nė viena siela, kuri prie manęs prisartino, neišėjo nepaguosta. Visoks skurdas skęsta mano gailestingume, o iš šio šaltinio liejasi visos malonės – gelbstinčios ir pašventinančios.”

Pirmasis sekmadienis po Velykų užbaigia Viešpaties Prisikėlimo aštuonių dienų šventę. Tai rodo labai glaudų ryšį tarp Velykinės Atpirkimo paslapties ir Dievo Gailestingumo. Juk Jėzaus Kristaus kentėjimas, mirtis ir Prisikėlimas ir yra Gailestingosios Dievo Meilės apsireiškimas. Ši ryšį pabrėžia ir Didįjį Penktadienį prasidėjęs Dievo Gailestingumo vainikėlis daugelyje katalikų parapijų.

Gailestingumo šventė yra malonės metas visiems žmonėms. Jėzus sakė: „Trokštu, kad Gailestingumo šventė būtų prieglobstis ir užuovėja visoms sieloms, o ypač vargšams nusidėjėliams.” Taip pat: „Kas šią dieną ateis prie Gyvybės Versmės, tam bus visiškai atleistos kaltės ir baismės.” (Iš ses. Faustinos „Dienoraščių” knygos).

Kun. Gediminas Keršys

Datos ir sukaktys Antroji balandžio savaitė

Balandžio 8 d.
– 1889 m. gimė Vladimiras Lazersonas – Lietuvos psichologas, psichiatras, filosofijos daktaras, empirinės psichologijos atstovas (mirė 1945 m.).

– 1928 m. gimė Algimantas Nasvytis – architektas, aktyvus Lietuvos Sąjūdžio veikėjas; Vytautas Nasvytis – architektas, dailininkas, pedagogas. Broliai profesoriai Nasvyčiai yra vieni žymiausių Lietuvos architektų. Jie suprojektavo Vilniuje: dabartinius LR Seimo rūmus, „Neringos” kavinę, Centrinį paštą, „Lietuvos” viešbutį, Lietuvos nacionalinį dramos teatrą, rašytojos Žemaitės bei karaliaus Mindaugo paminklus ir kitus pastatus.

– 1973 m. Prancūzijoje mirė Pablo Picasso – ispanų tapytojas, vienas žymiausių XX a. menininkų, labiausiai žinomas kaip kubizmo kūrėjas (gimė 1881 m.). Kubistiniai trimatės formos dvimačiame paveiksle principai buvo įgyvendinti paveiksle „Natiurmortas su romo buteliu”. Jo darbai atspindėjo optimizmo ir laisvės siekimą. Ispanijos pilietinis karas labiausiai įkūnytas jo didžiulėje drobėje „Gernika” (1937). 15 m aukščio jo skulptūra buvo atidengta 1967 m. prieš Daley centrą Čikagoje ir dabar žimoma kaip „Čikagos Picasso”. Honorarą už šį darbą (100,000 dol.) dailininkas padovanojo Čikagos žmonėms.

Balandžio 9 d.
– 1882 m. gimė Juozas Tūbelis – politikos ir visuomenės veikėjas, Lietuvos Vyriausybės ir Lietuvos banko vadovas, spaudos darbuotojas (mirė 1939 m.).

1921 m. gimė Bronius Babkauskas – lietuvių aktorius (mirė 1975 m.).

1922 m. gimė Kazimieras Vasiliauskas – žymus lietuvių katalikų dvasininkas (mirė 2001 m.).

1959 m. mirė žymus amerikiečių architektas, rašytojas, pedagogas Frank Lloyd Wright, padaręs didelę įtaką moderniosios architektūros raidai (gimė 1867 m.). Jis suprojektavo daug privačių namų, administracinių pastatų Čikagoje, Gugenheimo muziejų New York. Kūrė organišką architektūrą, kuri išlaikytų darną su aplinka.

Balandžio 10 d.
– 1847 m. gimė Joseph Pulitzer – vengrų-amerikiečių leidėjas ir redaktorius, geriausiai žinomas kaip Pulitzerio premijos įkūrėjas bei geltonosios žurnalistikos pradininkas (mirė 1911 m.).

– 1893 m. gimė Vaclovas Sidzikauskas – teisininkas, vienas žymiausių lietuvių diplomatų (mirė 1973 m.).

– 1911 m. Pustelnike, netoli Varšuvos, mirė Mikalojus Konstantinas Čiurlionis (palaidotas Vilniaus Rasų kapinėse) – žymiausias ir garsiausias pasaulyje lietuvių kompozitorius ir dailininkas, chorvedys, kultūros veikėjas. Gimė 1875 m. rugsėjo 22 d. Varėnoje. Tarp žymiausių jo muzikinių darbų – simfoninės poemos „Miške” ir „Jūra”, simfoninė uvertiūra „Kęstutis”. Iš dailės darbų populiariausi: „Pasaka. Karaliai”, „Rex”, Piramidžių ir Žvaigždžių sonatos. Kūriniams būdingas savitas simbolizmas, mistika, neoromantizmas; juose atsispindi religinė, kosmogoninė, psichologinė tematika, taip pat dėmesys tautinei Lietuvos praeities kultūrai ir gimtojo krašto gamtai. Dailininkas sukūrė dvasingą kosmoso, gamtos ir žmogaus būties vienovę, savo darbais pranoکو surrealistinę XX a. daile.

– 1869 m. Raudondvaryje gimė Juozas Naujalis (mirė 1934 m. rugsėjo 9 d. Kaune) – vargonininkas, kompozitorius, pedagogas ir choro dirigentas. J. Naujaliui pirmajam iš lietuvių muzikų 1933 m. suteiktas profesoriaus vardas. Jo kūrybinį palikimą sudaro apie 200 įvairaus žanro kūrinių: mišių, motetų, daug giesmių, harmonizuotų ir origi-

nalių dainų chorams. Nemaža dalis kompozitoriaus kūrinių, labiausiai jį išgarsinusių, sukurti pagal Maironio žodžius: „Lietuva brangi”, „Pavasaris”, „Vasaros naktys”, „Jaunimo giesmė”. Jis buvo pirmosios visos Lietuvos dainų šventės 1924 m. rengėjas ir vyr. dirigentas.

1954 m. mirė Auguste Marie Louis Nikolas – vienas iš brolių Liumier – pirmųjų pasaulyje kino režisierių (gimė 1862 m.).

Balandžio 11 d.
– 1879 m. gimė Jonas Biliūnas – rašytojas, lyrinės lietuvių prozos pradininkas, politinis veikėjas (mirė 1907 m.).

Minima Tarptautinė koncentracijos stovyklų kalinių išlaisvinimo diena. Šią dieną 1945 m. buvo išlaisvinti Buchenwald nacių koncentracijos stovyklos kaliniai. Čia kalėjo taip pat 130 lietuvių (120 iš jų žuvo). Kalinius išvadavo JAV 80-oji divizija.

Balandžio 12 d.
1912 m. gimė Eleonora Marčiulionienė – lietuvių keramikė (mirė 2001 m.).

1922 m. Steigiamasis Seimas patvirtino naują Lietuvos universiteto statutą.

1945 m. mirė Franklin Roosevelt (gimė 1882 m. sausio 30 d.) – JAV prezidentas (1933–1945). Jo paskelbta „naujojo kurso” programa padėjo įveikti Didžiąją depresiją. Kartu su Didžiosios Britanijos ministru pirmininku Winston Churchill jis pasirašė Atlanto chartiją. Ji tapo vienu pagrindinių antihitlerinės koalicijos programinių dokumentų.

Tarptautinės aviacijos federacijos sprendimu švenčiama Tarptautinė aviacijos ir kosmonautikos diena. Šią dieną 1961 m. Sovietų Sąjungos kosmonautas Jurij Gagarin kosminių laivu „Vostok” (Rytai) pirmą kartą apskrido Žemę aplink orbitą. Tuomet prasidėjo rusų ir amerikiečių kosminės varžybos. Po J. Gagarin skrydžio amerikiečiai užsibrėžė tikslą – pirmieji pasiekti mėnulį.

– 1991 m. mirė Stasys Santvaras – poetas, publicistas, dramaturgas, operos solistas (g. 1902 m.).

Balandžio 13 d.
1871 m. Lūginės kaime Šunskų valsčiuje gimė Jurgis Matulaitis-Matulevičius (mirė 1927 m. sausio 27 d. Kaune) – Vilniaus vyskupas (1918–1925 ir arkivyskupas (1925–1927), palaimintasis (1987), dvasinis rašytojas („Užrašai”). Atnaujino Marijonų vienuoliją. 1926 m. dalyvavo Čikagos Eucharistiniame Kongrese JAV, aplankė lietuvių parapijas šioje šalyje. Nemažai prisidėjo gerinant Lietuvos santykius su Šventuoju Sostu, daug nuveikė steigiant bažnytinę Lietuvos provinciją ir parengiant konkordatą.

1891 m. gimė Danielius Dolskis – XX a. pradžios dainininkas, tarpukario Lietuvos estrados (šlagerių) pradininkas (mirė 1931 m.).

1943 m. Berlyno radijas pranešė, kad Katynės miške rasti 12,000 lenkų karininkų palaikai. Taip pasaulis sužinojo apie Katynės žudynes.

1997 m. mirė Bronys Raila – žurnalistas, literatūrologas, rašytojas, poetas, vertėjas (g. 1909 m.).

Balandžio 14 d.
– 1912 m. nuskendo „Titaniko” laivas.
1920 m. balandžio14–15 d. išrinktas Lietuvos Steigiamasis Seimas. Vasario 16-osios Nepriklausomybės akte numatyta institucija, kuri buvo išrinkta demokratiniu būdu ir nustatė Lietuvos valstybės pamatus bei santykius su kitomis valstybėmis. Išrinkta 112 narių, kurių daugumą sudarė krikščionys demokratai (59 nariai).
– 1989 m. Lietuvoje įsteigtas katalikiškas moterų sambūris „Caritas”.

Parodoje – Lietuvos pristatymas Paryžiuje 1937 metais

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje Kaune iki gegužės mėnesio veikia įdomi paroda, pavadinta „Tautų arenoje. Paryžius 1937“. Muziejus, pernai atšventęs įkūrimo devyniasdešimtmetį, ir vėl pateikė lankytojams neeilinę dovaną.

Prieš 75 metus Lietuva pirmą kartą dalyvavo pasaulinėje parodoje Paryžiuje. Bent iš dalies atkurti Paryžiuje buvusią Nepriklausomos Lietuvos ekspoziciją pabandyta naujoje M. K. Čiurlionio galerijos požemiuose atidarytoje salėje.

Parodos rengėjai teigia, kad joje kalbama apie labai reikšmingus dalykus – apie mėginimą tarpukariu pristatyti Lietuvą kaip modernią ir šiuolaikišką valstybę, apie pripažinimo gausioje tautų šeimoje siekiamybę, apie tradicijų ir naujovių taikymą pareiškiant apie save pasauliui. Tai ištis retas atvejis, kai viena paroda pristato kitą parodą.

Daugelis iš Paryžiaus grįžusių rodomųjų buvo išblaškyti, kai kurie pateko į valstybines įstaigas, kai kurie dingo be žinios ir vis dar yra ieškomi. Laimė, dalis kūrinių pateko į muziejų. Po atkaklių pastangų muziejaus darbuotojams pavyko išsiaiškinti, kad, pavyzdžiui, pasaulinėje parodoje pabuvojo žymaus baldininko Jono Prapuolenio kėdė. Iki šiol tas faktas nebuvo žinomas.

Muziejus turi turtingą filatelijos kolekciją, o parodos rengėjams pavyko nustatyti, kurie būtent 85 pašto ženklai pristatė Lietuvą Prancūzijos sostinėje.

Skulptoriaus Petro Aleksandravičiaus kūriny „Daržė“, sukurtas Paryžiaus parodai, po jos grįžo į Kauną ir papuošė savivaldybę, bet dingo pokario verpetuose. Taip jau atsitiko, kad apdairūs Šiaulių „Aušros“ muziejininkai tuomet pasidarė šio darbo kopiją, todėl parodos žiūrovai gali pamatyti ir šį kūrinių.

Aplinkybių tyrimui labai pagelbėjo Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus A. ir P. Galaunių namuose saugoma medžiaga – daugiau kaip keturiasdešimt originalių nuotraukų, kuriose užfiksuota 1937 m. Paryžiuje vykusios pasaulinės parodos „Menas ir technika šiuolaikiniame gyvenime“ Lietuvos skyriaus ekspozicija ir jos fragmentai.

Labai reikšmingi buvo gausūs Lietuvos centriname valstybės archyve ir Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje saugomi Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos ir kiti archyviniai dokumentai, kuriais remiantis buvo atskleista visa pasirengimo parodai eiga, išsiaiškintos problemos ir sunkumai, su kuriais neišvengiamai susidūrė daug patirties tokiuose reikaluose neturėjusi tuomet dar jaunos Lietuvos valstybės valdininkija.

Šio projekto kuratorė Miglė Banytė po kruopelytę surankiojo informaciją apie vieną ar kitą kūrinių ir suformavo parodą, kuri iš dalies rekonstruoja Lietuvos, 1937 m. pasauliui pristatčiusios save viename bendrame paviljone kartu su kitomis Baltijos valstybėmis – Latvija ir Estija, skyriaus eks-

Nuotraukose – Lietuvos paviljonas parodoje.

poziciją. Be to, buvo parengtas ir šiai progai skirtas leidinys.

Greta originalių kūrinių, šioje parodoje atsirado ir eskizai – jie atspindi pasirengimo Paryžiaus parodai etapą, kartu užpildo tą daugelyje vietų sutrukinėjusią rodomųjų grandinę. Nemaža tikimybė, kad po šios parodos dar išgirsime apie kai kurių kūrinių likimus, gal atsiras daugiau liudininkų, kurių prisiminimai padės sudėlioti visus taškus ir išsklaidyti likusias abejones.

Paryžiuje 1937 metais surengtoje pasaulinėje parodoje „Menas ir technika šiuolaikiniame gyve-

nime“ pirmą kartą prisistatė ir mūsų šalies menininkai: skulptoriai, baldininkai, keramikai, tapytojai, kiti kūrėjai. Tarp jų – Liudvikas Strolis, Stasys Ušinskas, Liudas Truikys, Jonas Prapuolenis, Adomas Galdikas bei Viktoras Petravičius.

Parodoje Kaune pristatoma ir muziejaus fonduose saugoma ikonografija. Čia nemažai nuotraukų, pašto ženklų, knygų iliustracijų, tarp jų – ir gerai žinomos V. Petravičiaus iliustracijos lietuviškai pasakai „Gulbė – karaliaus pati“, už kurias dailininkas tuomet buvo apdovanotas parodos Didžiojo prizu.

Parodos Paryžiuje planas.

Diplomas L. Truikiui.

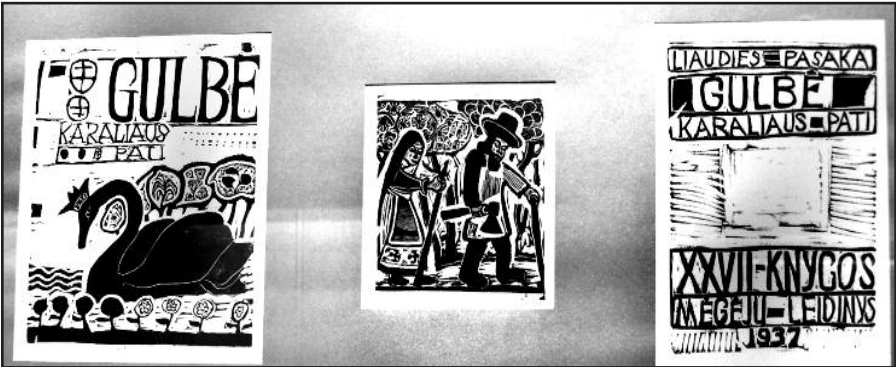
A. Vaškevičiaus nuotr.

Nors Paryžius mūsų šalies menininkus sutiko žavėdamasis, patys lietuviai negailėjo kritikos. Parodos kuratorė surinko liudijimų, kad parodą lietuviai kritikavo ir dėl to, kad merginos per menkai šypsosi, ir kad kažkam aptarnavimas pasirodė prastas, kad per mažai buvo prekybos ir nebuvo dešrelių, bet pasaulis ją įvertino puikiai.

Už ekspozicijos apipavidalinimą Lietuvai įteiktas Didysis prizas, o 44 parodoje dalyvavę menininkai susirinko net 58 apdovanojimus. Šie diplomai taip pat eksponuojami parodoje. Tiesa, čia beveik nėra medalių, mat

pagal tuo metu galiojusią tvarką, medaliais apdovanoti kūrėjai patys juos turėjo nusipirkti. Dėl finansų stygiaus tai padarė tik du dalyviai: parodos kuratorė Magdalena Avietėnaitė ir Stasys Lozoraitis. M. Avietėnaitės medali galima išvysti stende.

Naujoji parodinė erdvė M. K. Čiurlionio muziejuje nuo pat pirmųjų dienų sulaukė nemažo lankytojų susidomėjimo. Daugelis apžiūrėję mūsų genijaus M. K. Čiurlionio darbus, užsuka į muziejaus požemį ir čia gali susipažinti su naująja paroda „Tautų arenoje. Paryžius 1937“.

V. Petravičiaus iliustracijos pasakai „Gulbė – karaliaus pati“.

A † A FRANCESCA PRANĖ KUNGYTĖ ŽYMANTIENĖ

Mirė 2013 m. balandžio 5 d., sulaukusi 93 metų.
Gimė Reistų kaime, pajūrio Žemaitijoje.
Liūdesyje liko: vaikai Sigutė Rastonienė, Jūratė Žymantaitė, dr. Kastytis Žymantas, dr. Živilė Chirban Stukas, Gabija Žymantaitė, Sabina Žymantaitė, Jonas Žymantas, Daiva Kisielienė ir jų šeimos; a. a. brolio dr. Zigmo Kungio žmona Regina Kungienė, vaikai Zigmas, Vaidila, Jonas ir jų šeimos; brolis Stasys Kungys su žmona Evangelina, vaikai Galinda Porter, dr. Arnoldas, Renata Prongos ir jų šeimos. Taip pat liūdi giminės, artimieji, draugai Lietuvoje ir Amerikoje.

Atsisveikinimas įvyks penktadienį, balandžio 12 d. 9 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL. Šv. Mišios bus aukojamos 10 val. ryto. Po šv. Mišių a. a. Pranė bus palydėta į Lietuvį Tautines kapines amžinam poilsiui šalia vyro a. a. Stasio Žymanto.

Vietoj gėlių, prašome aukoti The Sisters of the Immaculate Conception.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Nuoširdžiai dėkojame **2013 m. kovo mėn.** Lietuvų Fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka, LF kapitalas padidėjo **\$18,027** suma! Maloniai kviečiame visus remti Lietuvų Fondą.

Mūsų tauta – mūsų ateitis.
LF Vadovybė

\$5	Sadonis, Robert ir Emilia, NJ (\$225).	
\$10	Barzdukas, Arvydas ir Daiva, VA(\$2,080); Razma MD, jr., Antanas G., IL (\$3,280); Vertelkaitė, Agnė, IL (\$340).	
\$25	Borges, Aurelija, MA (\$25); Jansauskas, Robert E., MI (\$25).	\$50 Anonimas, FL ; Florida Yoga Academy, LLC, FL (\$50); Kovas, Rita, CA (\$75).
	Budrys, Antanas ir Jūratė, AZ (\$1,866).	\$80
\$100	Kuolas, Almis ir Danguolė, MA (\$7,500); Lukas, Dalė ir Algis, MD (\$1,200); Modestas, Aleksas, IL (\$100); Petrauskas, Kęstutis, CA (\$300); Stakėnas, Virgis, LT (\$100); Tiano, Marvin, CA (\$100).	
\$250	Majauskas, Paulius, IL („Morgan Stanley“).	
\$1,000	Šostakas, Jonas, MI (\$1,000).	
\$7,930	Jakienė, Dalia, PA (\$9,876).	
\$7,931	Jakienė, Dalia, PA (Rimvydo Jako fondas) (\$44,082).	

(Skliausteliuose — iš viso įnešta į LF į asmeninę narystę)

Sveikiname naujus LF narius ir kandidatus:
Aurelija Borges (MA); Florida Yoga Academy, LLC (FL); Marvin Tiano (CA); Aleksas Modestas (IL); Virgis Stakėnas (LT).

Atminimo įrašais pagerbti ir įamžinti Lietuvų Fonde:
a.a. Algimantas Antanėlis (NE) (aukojo: Rita Kovas, CA).
a.a. Ona T. Šostakaitė (MI) (aukojo: Robert E. Jansauskas, MI; Jonas Šostakas, MI).

Papildytas Lietuvų Fondo administruojamas **Rimvydo Jako fondas** (aukojo: Dalia Jakienė, PA).

- Įsirašykite ir įrašykite artimuosius į Lietuvų Fondo narius.
- Pažymėkite svarbias progas LF įrašais - gimimus, krikštynas, gimtadienius, mokslo baigimus, šventes, vedības, jubiliejus.
- Atminimo įrašais pagerbkite mirusiuosius.
- Rašydami testamentus, bent dalį turto palikite Lietuvų Fondui.

Priimame kreditines korteles

LIETUVIŲ FONDAS – LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION
Fed. ID# 36-6118312

14911 127TH ST., LEMONT, IL 60439, USA
Tel. 630-257-1616 – admin@lithfund.org – www.lietuvifondas.org

Ruth Z. Gricius, gyvenanti **Agoura Hills, CA**, skaitys „Draugą“ dar vienerius metus. Skaitytoja laikraščio leidybai paremti paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Vacys Slušnys, gyvenantis **Detroit, MI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Birutė Bernotienė, gyvenanti **West Hartford, CT**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Esame dėkingi už paramą.

Klemensas Pivoriūnas, gyvenantis **Riverdale, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Tariame nuoširdų ačiū už paramą.

Alma ir Paul Jankus, gyvenantys **Sterling Heights, MI**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Zigmas Ubrazūnas, gyvenantis **Jupiter, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Alfred C. Saulys, gyvenantis **Oceanside, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Paul R. Sodeika, gyvenantis **Apple River, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Felicia Pliura, gyvenanti **Racine, WI**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdus ačiū už paramą.

Aldona Cinga, gyvenanti **Los Angeles, CA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Petras Pundys, gyvenantis **East Greenwich, RI**, skaitys „Draugą“ dar vienerius metus. Skaitytoja laikraščio leidybai paremti paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Užuojautoje, išspausdintoje balandžio 6 d., **v. s. Saulei Šatieni** mirus, vietoj Valerija ir Albinas Plepiai, turi būti Valerija ir Vladas Plepiai.

Grażina Traška, gyvenanti **Oak Lawn, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Marija Radienė, gyvenanti **Schaumburg, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Hartford, CT skautai ir skautės džiaugiasi pasisekusia Kaziuko muge ir ta proga „Draugui“ atsiuntė 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Trečiadienį, balandžio 10 d., 6 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) vyks Dariaus ir Girėno komiteto posėdis. Kviečiame dalyvauti. Tel. pasiteirauti: 773-582-6500.

■ **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, balandžio 10 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur bus rodomas Lietuvos TV filmas „Veliuona“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“.

■ **Penktadienį, balandžio 12 d. 7 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) bus rodomas Billy Wilder biografinis filmas „The Spirit of St. Louis“. Tai pasakojimas apie amerikietį lakūną Charles Lindbergh, kuris 1927 m. su vienviečiu lėktuvu perskrido Atlantą ir nusileido Paryžiuje. Tarp jį pasitinkančiųjų buvo ir lietuvis lakūnas Steponas Darius. Filmą anglų kalba. Įėjimas – 5 dol.; muziejaus nariams – nemokamai. Tel. pasiteirauti: 773-582-6500.

■ **Šv. Kazimiero kongregacijos seserys** visus maloniai kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Balandžio 13 d., šeštadienį, 9:30 val. r. šv. Mišias, skirtas M. Kaupaitės 73-osioms mirties metinėms paminėti, atnašaus kun. Edward Linton, OSB motiniškame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago).

■ **Labdaringas projektas lietuvių mokykloms** paremti... ir atgaiva sielai „Misis lietuvė Čikagoje 2013“ vyks balandžio 13 d., šeštadienį, 6:30 val. v. Lemont High School (800 Porter St. Lemont, IL 60439). Renginio vedėjas – nepakartojamas Giedrius Gustas (Lietuva). Dalyvauja žymūs Lietuvos ir vietiniai rūbų kūrėjai, puikūs muzikantai, dainininkai, šokėjai. Bilietus galite įsigyti internetu www.artcity24.com, paroduotuvėje „Old Vilnius“, PLC, Čikagos lituanistinėje mokykloje, kavinėje „Smilga“. Bilieto kaina – nuo 25 dol. Nuo 6 val. v. ir renginio metu vyks menininkų darbų paroda-pardavimas. Informacija teikiama el. paštu: diana@artcity24.com arba tel. 708-307-8632.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijos salėje (Marquette Park) balandžio 14 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių „Western & Southern Life“ draudimo bendrovės darbuotoja Elena Ablyingė ves seminarą „Ką mes turime žinoti apie socialinį draudimą?“ Po seminaro vaišinsimės kavute.

■ **JAV LB Cicero apylinkės valdyba** kviečia Cicero lietuvius į metinį susirinkimą, kuris balandžio 14 d., sekmadienį, po 9 val. r. lietuviškų šv. Mišių vyks kavutės kambaryje. Programoje – valdybos veiklos apžvalga, išdininko pranešimas, revizijos komisijos ataskaita, valdybos rinkimai. Kurie dar neįnešė solidarumo įnašo, bus patogi proga tai padaryti.

■ **Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre** balandžio 19 d., penktadienį, 7:30 val. v. atidaroma trijų menininkų – Lidos Dubauskienės (grafika), Aušros Barzdukaitės-Vaitkūnienės (piešiniai) ir Arvydo Žalpio (instaliacija) – iš Lietuvos darbų paroda. Parodos atidaryme dalyvaus A.

Žalpis. Meninę programą atliks Rūta Pakštaitė-Cole (smuikas) ir Saulius Gylys (gitara). Atidaryme dalyvaus dailininkas A. Žalpis. Parodą pristato galerija „Meno parkas“ (Rotušės a. 27, LT-44279, Kaunas). Projekto rėmėjai: Kultūros rėmimo fondas, Kauno miesto savivaldybė.

■ **Balandžio 20 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** „Logan Theatre“ (2646 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL 60647) įvyks naujojo lietuviško filmo „Narcizas“ premjera JAV. Bilietus galima nusipirkti festivalio puslapyje: <http://cimmfest.org/narcizas-narcissus/>. Iš Čikagos filmas keliaus į Memphis, kur balandžio pabaigoje filmas bus rodomas festivalio „Memphis International Film and Music Festival“ programoje.

■ **Balandžio 21 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** PLC Fondo salėje, Lemont, vyks JAV LB Lemont apylinkės ataskaitinis rinkiminis susirinkimas. Kviečiame dalyvauti.

■ **Jau galima įsigyti bilietus į numatomą Lietuvos Operos premjerą** Gaetano Donizetti operą „Meilės eliksyras“ („The Elixir of Love“). Spektaklis vyks balandžio 28 d. 3 val. p. p. J. Sterling Morton High School auditorijoje (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL 60804). Bilietai pardavinėjami „Atlantic Express“ (2719 W. 71st St., Chicago, IL netoli „Seklyčios“); tel. 773-434-7919, „Old Vilnius Café“ (2601 75th St., Darien, IL), „Lithuanian Plaza Bakery & Deli“ (9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL).

■ **Lietuvių tautinių šokių ansamblis** „Grandis“ gegužės 11 d., šeštadienį, 5:30 val. p. p. kviečia į metinį koncertą, „Gyvenimo tėkmė – nuo lopšio iki sutuoktinių“, kuris vyks Ritos Riškienės salėje, Pasaulio lietuvių centre (Lemont). Koncerte dalyvaus visi ansamblio šokėjai. Bus švenčiamas vaikų ratelio 20-asis jubiliejus. Po koncerto – vaišės. Daugiau informacijos galite gauti tel. 630-257-0153 (Žibutė Pranckevičienė) arba tel. 630-243-6313 (Beatričė Čepelienė).

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Balandžio 14 d. pianistas Edvinas** Minkštimas sekmadienį, balandžio 14 d. Washington-Lee HS Auditorium (1301 N. Stafford St., Arlington, VA) koncertuos kartu su Arlington Philharmonic Orchestra (dirigentas A. Scott Wood). Programoje – Christoph Willibald Ritter von Gluck, Ludwig van Beethoven ir Johannes Brahms kūriniai. Koncertas nemokamas, pradžia – 3 val. p. p.

■ **Kviečiame 13–35 metų jaunuolius ir** jaunuoles dalyvauti Pasaulio jaunimo dienoje Brazilijoje. Liepos 17 d. – susipažinimas, šv. Mišios, atidarymas. Liepos 18 d. – lankysimės Santos pajūryje, kalnų šventovėje, kavos muziejuje, dalyvausime šv. Mišiose, vyks atstovų pasitarimai. Liepos 19 d. – susipažinimas su Sao Paulo miestu, aplankysime Futbolo muziejų, vyks Vigilija. Liepos 20 d. – „Lituanikos“ stovykloje poilsiausime, valgysime picą, dalyvausime Talentų vakare. Liepos 21 d. – šv. Mišios, atsisveikinimas. Daugiau informacijos rasite „Facebook“ – BLJS arba gausite el. paštu: bljsbrazilija@gmail.com

IV JAV lietuvių katalikų sielovados konferencija „Jėzaus Kristaus pašaukti (Rom 1:6); Pasauliečių vaidmuo Bažnyčios pastoracijoje“ balandžio 12–13 dienomis

Balandžio 12 d. 7 val. v. – Taize (maldos, giesmės, meditacija) ir Agape Pal. Jurgio Matulaičio misijoje (14911 W. 127th St., Lemont, IL). Dalyvauja „Exultate“ vadovė Rita Čyvaitė-Kliorienė, instrumentalistai, kantoriai.

Balandžio 13 d. Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL) nuo 9 val. r. iki 4:30 val. p. p. – konferencija. Paskaitos: dr. Aldona Lingertaitienė – „Pasauliečių vaidmuo Bažnyčioje: pašaukimas į šventumą“ ir „Evangelizacija: lengva ar sunku?“. Rita Čyvaitė-Kliorienė – „Kas gieda giesmes – tas dvigubai meldžiasi“ ir „Mūsų ateitis“. Parapijų ir misijų pranešimai, diskusijos, pasidalinimas patirtimi.

5 val. p. p. – šv. Mišios Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje.

Daugiau informacijos:

tel. 630-257-5613 arba el. paštu: matulaitismission@sbcglobal.net.

www.draugofondas.org

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Pasaulio lietuvių centro Moterų renginių komitetas sekmadienį, balandžio 7 d., PLC didžiojoje salėje suruošė tradicines Atvelykio vaišes. Gražiai papuošti stalai, gausus maisto pasirinkimas laukė lankytojų, kurie po 11 val. r. šv. Mišių dideliu būriu skubėjo į salę.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Konsulinių paslaugų misija Denver, CO

Š. m. balandžio 25–28 dienomis Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje rengia konsulinių pareigūnų išvykstantąją misiją į Colorado valstijos Denver miestą teikti konsulinių paslaugų Lietuvos piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims.

Konsulinės misijos metu bus priimami piliečių prašymai dėl pasų keitimo/išdavimo, užsienyje registruotų civilinės būklės aktų (gimimo, santuokos, ištuokos) įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaravimo, taip pat prašymai dėl Lietuvos Respublikos pilietybės.

Piliečių aptarnavimas vyks Colorado Latvių kultūros centre (10705 W. Virginia Ave., Lakewood, CO 80226).

Dėl konsulinių paslaugų kviečiame iš anksto registruotis LR generaliniame konsulate Čikagoje el. paštu: kons.cikaga@urm.lt arba tel. 312-397-0382 (trumpasis nr. 201 arba 203) arba tel. 720-289-5615 (Rita Ančeravičienė).

Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio konkursas

Konkursą rengia Čiurlionio galerija, Inc., Lemont, Lietuvos dailės muziejus, Lietuva ir Lietuvių dailės muziejus, PLC, Lemont. Jis vyks 2013 m. balandžio mėn.

Konkurse gali dalyvauti viso pasaulio išeivijos lietuviai dailininkai, ne mažiau kaip trejus metus gyvenantys ir kuriantys užsienyje.

Konkurso dalyvis gali pateikti 2 kūrinius, sukurtus po 2007 metų.

Kūrinius ir jų nuotraukas būsimam katalogui siųsti adresu: Lietuvių dailės muziejus, PLC, 14911 127th St., Lemont, IL 60439

Tel. pasiteirauti: 630-257-2034

Miko J. Šileikio premijos už tapybos ar skulptūros darbus: I premija 500 dol.;

II premija 300 dol.; III premija 200 dol.

Teofilio Petraičio premijos už akvareles ar grafikos darbus: I premija 500 dol.; II premija 300 dol.; III premija 200 dol.

Premijas skiria Čiurlionio galerija, Inc. pagal sudarytos komisijos įvertinimą ir siūlymus.

Čiurlionio galerijos, Inc. valdyba